

Številka 0070-8/2010
Ljubljana, dne 11.3.2011
EVA: 2010-3511-0003
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o Slovenski tiskovni agenciji – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o Slovenski tiskovni agenciji ter ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.
Mag. Helena Kamnar GENERALNA SEKRETARKA
PREJMEJO:
<ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za kulturo- Ministrstvo za finance- Ministrstvo za javno upravo- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Vojko Stopar, generalni direktor direktorata za medije

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:	
Majda Širca, ministrica za kulturo Vojko Stopar, generalni direktor direktorata za medije	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
//	
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:	
//	
5. Kratek povzetek gradiva	
<p>Glavni cilj zakona je urediti delovanje in organizacijo STA skladno z evropskimi pravili o transparentnosti financiranja dejavnosti javne službe oziroma s pravili o državnih pomočeh. Zakon torej ureja financiranje in opredelitev (definicijo) dejavnosti javne službe, ki jo opravlja STA tako, da je le ta v skladu s pravili EU o transparentnosti in o državnih pomočeh. Sredstva iz državnega proračuna se lahko porabijo samo za opravljanje javne službe. V sedanjem pravnem položaju namreč država namenja STA javna sredstva, ki jih opredeli v letni pogodbi med državo in STA. Akt o ustanovitvi ne vsebuje nobenih pravil, ki bi urejala preglednost financiranja (državne) gospodarske družbe, čeprav to zahteva Direktiva Evropske komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij.</p> <p>V ta namen ta zakon jasno opredeli obseg in vsebino javne službe, režim izvajanja ter vsebino dejavnosti, ki ne spadajo v javno službo (tržne dejavnosti). Izrecno določa, da je vsebina javne službe STA brezplačna in na voljo vsem potencialnim uporabnikom pod enakimi pogoji. Vse dejavnosti, ki so navedene med tržnimi, STA izvaja že sedaj, tako da zakon tega področja ne širi.</p> <p>Zakon ohranja obstoječo obliko statusno pravne organizacije STA kot gospodarske družbe, saj ni utemeljenih razlogov, zaradi katerih bi bilo potrebno preoblikovanje STA v katero drugo statusno pravno obliko.</p> <p>Poleg tega zakon ureja še nekatera temeljna načela delovanja STA kot tudi organizacijo in pristojnosti organov. Zakon ureja temeljna načela delovanja STA, to so načeli neodvisnosti in nepristranskosti, načelo samostojnosti, načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe in načelo javnosti. Ureja tudi organizacijo in pristojnosti organov tako, da krepi avtonomnost delovanja novinarjev in urednikov z določbami, ki urejajo imenovanje odgovornega in ostalih urednikov. S tem ustvarja pogoje za kakovosten servis obveščanja.</p> <p>STA ima dva organa - nadzorni svet, ki je glavni predstavniški ter nadzorni organ (predstavlja javnost in stroko) ter direktorja, ki upravlja in vodi STA. Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev (relativna 2/3 večina) izvoli štiri člane petčlanskega nadzornega sveta. Pri sestavi nadzornega sveta je dan velik poudarek strokovnosti tega organa, zato so med člani predvideni strokovnjaki za področje medijev, prava, ekonomije oz. financ ter informacijski strokovnjaki.</p> <p>Direktorja imenuje Nadzorni svet na podlagi javnega razpisa.</p> <p>Zakon krepi avtonomnost delovanja novinarjev in urednikov z določbami, ki urejajo imenovanje odgovornega in ostalih urednikov.</p> <p>Način imenovanja odgovornega urednika je urejen tako, da mora direktor pred imenovanjem pridobiti soglasje uredništva, če ga ne dobi pa o odgovornem uredniku odloči nadzorni svet, ki izbira med kandidatom direktorja in kandidatom uredništva. Ostale urednike pa po</p>	

predhodnem mnenju uredništva imenuje in razrešuje odgovorni urednik.

Dejavnost agencijskega obveščanja, ki jo opravlja STA, je izrednega pomena za vsako družbo, srečamo jo v prav vseh državah članicah EU. Zato je potrebno njeno delovanje urediti z zakonom. Predvsem gre za krepitev samostojnosti in neodvisnosti STA, ki mora opravljati servis za družbo kot celoto. To pomeni, da mora zagotavljati avtonomnost urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi. STA ne sme biti pod vplivom katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine, svojim uporabnikom pa je dolžna podajati korektne in celostne informacije.

V zakonu je bilo potrebno opredeliti javno službo STA in jo ločiti od tržnih dejavnosti v skladu z evropsko in domačo zakonodajo. S tem se zagotavlja transparentno in stabilno financiranje, kar je osnova tudi za uredniško in upravljavsko neodvisnost.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

//

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki			Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR
V okviru PP 1518 Urad Vlade RS za komuniciranje je na postavki 5285 Slovenska tiskovna agencija

predvideno: - za leto 2011: 2,400.000 EUR - za leto 2012: 2,650.000 EUR.		
8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja		DA
Datum objave: 22. 12. 2011		
Mnenja, predloge, pripombe so podali: <ul style="list-style-type: none"> - Sindikat novinarjev Slovenije - Mihael Šuštaršič, Zastopstvo uredništva STA, - Alenka Potočnik, Sindikat novinarjev STA in - Barbara Štrukelj, odgovorna urednica STA. <p>Mnenja, predlogi in pripombe, ki so se nanašale na določitev javne službe, zagotovitev primerne financiranja javne službe ter avtonomije novinarjev so bile v pretežni meri upoštevane.</p> <hr/>		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: <ul style="list-style-type: none"> - Ministrstvo za kulturo - Ministrstvo za finance - Ministrstvo za javno upravo - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo - Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje 		
/Datum pošiljanja: 15.2.2011		
/Gradivo je usklajeno:	v celoti / v pretežni meri / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: - ... -	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnava neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnava gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		

Majda Širca

ministrica

PRILOGA:

- Predlog Zakona o Slovenski tiskovni agenciji
- Osnutek Akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

ZAKON
O SLOVENSKI TISKOVNI AGENCIJI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Ocena stanja

Slovenska tiskovna agencija (STA), katere ustanovitelj in lastnik je Republika Slovenija, je bila ustanovljena leta 1991. STA je nacionalna tiskovna agencija, ki celovito spremlja dogajanje v Sloveniji in v mednarodnem okolju. STA prek svojih servisov posreduje novice o vseh pomembnejših dogodkih na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Svojim naročnikom omogoča dostop do dnevnega servisa v slovenskem in angleškem jeziku, do radijskih novic v tekstualni in tonski obliki, foto servisa, posebnih vsebinskih servisov ter bogatega arhiva vesti in fotografij, vsem drugim javnostim pa v nekoliko omejenem obsegu.

Nacionalne tiskovne agencije so bile ustanovljene praktično v vseh državah za oskrbo domačih medijev z novicami v domačem jeziku oziroma za obveščanje domače in tuje javnosti.

Za uradni datum ustanovitve Slovenske tiskovne agencije d.o.o (STA) šteje 5. junij 1991, ko je bila družba vpisana v sodni register. Delovati je začela 20. junija 1991 – samo nekaj dni pred sprejetjem temeljne ustavne listine v slovenskem parlamentu, razglasitvijo neodvisnosti in začetkom vojne za samostojno Slovenijo, o čemer so agencijski novinarji že dejavno poročali.

Razvoj STA v minulih dveh desetletjih pritrjuje tistim, ki so bili že takrat, tako kot danes, prepričani, da država in sploh medijska krajina ne moreta brez nacionalne tiskovne agencije. Tiskovna agencija je organizacija za posredovanje informacij, ki jih zbira z lastnimi novinarji, s pomočjo servisov drugih tiskovnih agencij in iz drugih virov informacij iz matične države in tujine ter jih dnevno neprekinjeno posreduje za plačilo domačim in tujim naročnikom. Ob medijskih hišah so to še državni organi, gospodarske, finančne, kulturne, politične in druge ustanove.

STA sodi med agencije splošnega tipa, ki po definiciji vsakodnevno objavljajo – v nacionalnih in svetovnih jezikih – najpomembnejše domače in tuje vesti. Ob svetovnih agencijah splošnega tipa, ki zbirajo informacije z vsega sveta ter jih za plačilo posredujejo vsemu svetu (AP, Reuters, AFP, Itar-Tass in Xinhua), obstaja še večja podskupina splošnega tipa, v katero sodi tudi STA. Gre za nacionalne tiskovne agencije, katerih glavna

dejavnost je zbiranje in objava domačih informacij za domače in tuje uporabnike, medtem ko mednarodne informacije v glavnem povzemajo iz zakupljenih servisov svetovnih agencij ter s pomočjo izmenjave informativnih servisov med samimi nacionalnimi agencijami.

Tiskovne agencije glede na naravo dela sicer ne sodijo med množične medije, a so z njimi neločljivo povezane. Dolgo časa so veljale za nepogrešljive, bile so hrbtenica medijskega sistema. Razvoj komunikacijskih tehnologij je sicer pokazal, da agencije niso nepogrešljive ter da bi mediji informacije lahko dobili tudi na druge načine. Toda agencije se tega zavedajo in se z novimi oblikami ponudbe prilagajajo potrebam naročnikov.

Čeprav so agencije nastale in se uveljavile kot splošni servis medijem, jim to ne zagotavlja preživetja. Tudi STA zato pripravlja posebne specializirane servise, ki pa še vedno sami po sebi ne bi pokrili razkoraka med stroški in zaslužki. Zaradi majhnosti slovenske medijske krajine ter skrbi za slovenski jezik je neizogibna institucionalizirana pomoč države, ki ni v nasprotju z evropsko ureditvijo in je v veljavi tudi v številnih drugih evropskih državah. Brez njene pomoči namreč STA ne bo zmogla nujne večje vsebinske raznovrstnosti, specializacije servisov in tehnološkega razvoja.

STA pri svojem delovanju izhaja iz vsebinske zasnove ter osnovnih pravil delovanja tiskovnih agencij – neodvisnosti, zanesljivosti, objektivnosti in hitrosti. Največja vrednost agencije je verodostojnost in celovitost informacij, katerih rezultat je kakovostni informacijski servis.

STA s prek sto sodelavci celovito spremlja dogajanje v državi in po svetu. V Sloveniji ima dopisnike v vseh večjih mestih, v tujini pa v Bruslju, New Yorku, Zagrebu, Rimu, Celovcu in Trstu. STA sodeluje tudi z vodilnimi svetovnimi agencijami in uporablja številne druge tuje vire. Med najpomembnejšimi naročniki STA je večina medijskih hiš, državna uprava in javni zavodi, gospodarske družbe, tuja veleposlaništva v Sloveniji in slovenska diplomatska predstavništva v tujini, tuje tiskovne agencije in druge zainteresirane javnosti. Z delnim odpiranjem vsebin splošnega servisa širšemu krogu uporabnikov je informativni servis STA postal zanimiv tudi za splošno javnost, s čimer se krog neposrednih uporabnikov storitev STA še povečuje.

Slovenska tiskovna agencija torej opravlja javno službo stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti v Republiki Sloveniji, Slovencev po svetu in slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah v slovenskem jeziku ter za potrebe medijev in javnosti v Republiki Sloveniji in zunaj meja Republike Slovenije v angleškem jeziku.

Razlogi za sprejem zakona

Dejavnost agencijskega obveščanja, ki jo opravlja STA, je izrednega pomena za vsako družbo, srečamo jo v prav vseh državah članicah EU. Zato je potrebno njeno delovanje urediti z zakonom. Predvsem gre za krepitev samostojnosti in neodvisnosti STA, ki mora opravljati servis za družbo kot celoto. To pomeni, da mora zagotavljati avtonomnost urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi. STA ne sme biti pod vplivom katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine, svojim uporabnikom pa je dolžna podajati korektne in celostne informacije.

V zakonu je bilo potrebno opredeliti javno službo STA in jo ločiti od tržnih dejavnosti v skladu z evropsko in domačo zakonodajo. S tem se zagotavlja transparentno in stabilno financiranje, kar je osnova tudi za uredniško in upravljavsko neodvisnost.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilja zakona je urediti nekatera temeljna načela delovanja STA kot tudi organizacijo in pristojnosti organov, ki bo zagotovila čim večjo neodvisnost in stabilnost te pomembne nacionalne institucije.

V tem smislu zagotavlja zakon močno vlogo državnega zbora pri imenovanju članov nadzornega sveta, upoštevajoč širšo (relativno dvotretjinsko) večino. V notranji organizaciji pa daje temu organu posebno težo, saj se z njim zagotavlja vpliv javnosti in stroke. Cilj zakona pa je tudi krepitev avtonomnosti delovanja novinarjev in urednikov z določbami, ki urejajo imenovanje odgovornega in ostalih urednikov.

Cilj zakona je urediti delovanje in organizacijo STA skladno z evropskimi pravili o transparentnosti financiranja dejavnosti javne službe oziroma s pravili o državnih pomočeh. Zakon natančno opredeljuje javno službo ter na ta način prispeva k bolj transparentnemu sistemu financiranja.

2.2 Načela

Zakon ureja temeljna načela, v skladu s katerimi STA deluje. To so načeli neodvisnosti in nepristranskosti, načelo samostojnosti, načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe in načelo javnosti.

Zakon v 7. členu (načeli neodvisnosti in nepristranskosti) povzema uveljavljeno definicijo iz francoskega zakona, ki ureja francosko tiskovno agencijo AFP (Agence France-Presse). Takšno določbo povzema kar nekaj novejših zakonov, ki urejajo tiskovne agencije v Evropi. Načelo samostojnosti vsebuje tako samostojnost pri opravljanju dejavnosti kot tudi finančno samostojnost v okviru zakonov in drugih predpisov. STA ima tudi notranjo organizacijsko avtonomijo, saj v skladu z zakonom preko svojih pristojnih organov ureja strukturo in način delovanja. Načelo javnosti pa zagotavlja obveščeno delovanje STA.

Zakon zagotavlja finančno preglednost delovanja preko notranjega kot zunanjega finančnega nadzora in z uvajanjem transparentnosti delovanja ter financiranja javne službe.

2.3 Poglavitne rešitve

Zakon ureja financiranje in opredelitev (definicijo) dejavnosti javne službe, ki jo opravlja STA tako, da je le ta v skladu s pravili EU o transparentnosti financiranja javne službe ter v skladu s pravili o državnih pomočeh.

Opredelitev javne službe je stvar nacionalne zakonodaje in konsenza v družbi o tem, katere storitve so takšnega družbenega pomena, da jih država ne prepusti trgu, ampak organizira kot posebej regulirane dejavnosti. Te dejavnosti uresničujejo določen javni interes in so vsem državljanom dostopne pod enakimi pogoji.

Da je priprava agencijskih vesti oziroma informacijskih servisov lahko javna služba, ni nobenega dvoma. STA z opravljanjem javne službe, določene s tem zakonom, zagotavlja širok nabor vsebin in storitev, kakovostno in raznoliko ponudbo. Širši javnosti omogoča dostop do teh vsebin in storitev, brez diskriminacije in na temelju enakih možnosti. Njen cilj je izpolnjevanje informacijskih in komunikacijskih potreb različnih ciljnih javnosti.

V ta namen ta zakon jasno opredeli obseg in vsebino javne službe, režim izvajanja javne službe ter vsebino dejavnosti, ki ne spadajo v javno službo, ti. tržne dejavnosti. Izrecno določa, da je vsebina javne službe STA brezplačna in na voljo vsem potencialnim

uporabnikom pod enakimi pogoji. S tem je uveden zakonski okvir javne službe.

Ker pa STA opravlja še nekatere druge dejavnosti, ki ne sodijo v javno službo, zakon posebej opredeljuje katere so te dejavnosti ter določa možnost zaračunavanja le teh. Vse dejavnosti, ki so navedene med tržnimi STA izvaja že sedaj, tako da zakon tega področja ne širi.

S tem je tesno povezan drugi vidik, to je financiranje javne službe. V sedanjem pravnem položaju namreč država namenja STA javna sredstva, ki jih opredeli v letni pogodbi med državo in STA. Akt o ustanovitvi ne vsebuje nobenih pravil, ki bi urejala preglednost financiranja (državne) gospodarske družbe, čeprav to zahteva že Direktiva Komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij¹ ter Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (v nadaljevanju: ZPFOLERD).²

Sodbi sodišča v primeru Altmark je sledila Komisija z Odločbo o uporabi člena 86(2) Pogodbe ES za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena³ in Okvirom skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, ki natančneje določata vsebino zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da določena pomoč države ne šteje za državno pomoč.⁴

Zaradi tega zakon ureja v 6. členu načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe, ki jasno ločuje med dejavnostmi javne službe in tržnimi dejavnostmi. STA je dolžna v skladu z določbami tega člena voditi ločene računovodske izkaze za ti dve vrsti dejavnosti. Zakon tudi določa, da se sredstva iz državnega proračuna lahko porabijo samo za opravljanje javne službe. S takšno prepovedjo navzkrižnega financiranja tržnih dejavnosti so ustrezno upoštevana pravila o državnih pomočeh, kot so urejena v pravu EU.

Zakon ohranja obstoječo obliko statusno pravne organizacije STA kot gospodarske družbe, saj ni utemeljenih razlogov, zaradi katerih bi bilo potrebno preoblikovanje STA v katero drugo statusno pravno obliko. Zakon le prilagaja status STA dejstvu, da STA opravlja javno službo na način, da vsebuje tiste javno pravne omejitve in pravila, ki so za opravljanje javne službe potrebni pri modifikaciji pravil zakonodaje, ki ureja gospodarske družbe ter s tem omogoča nadaljnje delovanje STA v okviru pravil evropske in domače zakonodaje.

Zakon jasno opredeli pravice ustanovitelja, ki istočasno skrbi za javni nadzor nad delom STA, kot tudi za zagotavljanje kvalitetnega in objektivnega opravljanja dejavnosti javne službe ter za novinarsko in strokovno avtonomijo STA.

Zakon ureja organe STA, in sicer nadzorni svet, ki je glavni predstavniški ter nadzorni organ (predstavlja javnost in stroko) ter direktorja, ki upravlja in vodi STA.

Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev (relativna 2/3 večina) izvoli štiri člane petčlanskega nadzornega sveta. Pri sestavi nadzornega sveta je dan velik poudarek strokovnosti tega organa, zato so med člani predvideni strokovnjaki za področje medijev, prava, ekonomije oz. financ ter informacijski strokovnjaki.

Zakon omejuje članstvo v nadzornem svetu z natančno opredelitvijo, kdo ne more biti član nadzornega sveta STA v sedmem odstavku 12. člena.

¹ UL L 318/17, 17.11.2006.

² Ur.l. RS, št. 53/2007, 65/2008.

³ UL L 312/67, 29.11.2005

⁴ (2005/C 297/04), 29.11.2005.

Člani nadzornega sveta so lahko razrešeni le zaradi osebnih in krivdnih razlogov, ki so taksativno navedeni v 14. členu zakona. Zakon tako ne dopušča »političnih« razrešitev članov nadzornega sveta. Za člane nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

Direktorja imenuje nadzorni svet na podlagi izvedenega javnega razpisa. Tudi položaj direktorja je zavarovan pred poskusi »nekrivdnih« političnih razrešitev z ureditvijo v petem odstavku 16. člena, ki določa, da lahko nadzorni svet razreši direktorja le zaradi osebnih ali krivdnih razlogov. Direktor je imenovan za dobo petih let. Za direktorja je, tako kot za člane nadzornega sveta, določena smiselna uporaba določb o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

Upoštevajoč standarde, ki so se izoblikovali na področju medijske zakonodaje, je ustrezno zavarovana tudi novinarska avtonomija odgovornega urednika, področnih in drugih urednikov, novinarjev in avtorjev prispevkov oziroma programskih sodelavcev. Tudi pri imenovanju odgovornega urednika ima zelo pomembno vlogo nadzorni svet, saj direktor za odgovornega urednika ne more imenovati kandidata, ki ni dobil pozitivnega mnenja večine članov uredništva in mora imenovanje takega kandidata predlagati nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo tudi pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata za odgovornega urednika. S tem se zagotavlja zakonsko določen vpliv na imenovanje odgovornega urednika s strani članov uredništva, saj bodo le-ti morali na koncu delati z njim. Mandat odgovornega urednika je štiri leta.

STA za svoje delovanje pridobiva sredstva iz državnega proračuna na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem in STA, iz tržnih dejavnosti, iz sponzoriranja in donatorstva ter iz drugih virov skladno z zakonom in aktom o ustanovitvi. Znesek nadomestila, ki ga letno prejme STA na podlagi pogodbe med ustanoviteljem (Republiko Slovenijo) in STA za opravljanje javne službe, ne sme presežati skupnih stroškov iz naslova opravljanja javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA. Pri tem pa je še posebej poudarjeno, da kolikor znesek nadomestila, ki ga prejme STA na podlagi pogodbe, presega skupne stroške iz naslova opravljanja javne službe iz preteklega leta (prekomerno nadomestilo) in presežek ne znaša več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese v naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno obdobje. V primeru, da znesek prekomernega nadomestila presega več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila se mora presežek nad desetimi odstotki vrniti v državni proračun.

Zaradi varstva pred potencialnimi obveznostmi, ki jih STA ne bi zmogla, zakon določa tudi omejitve pri zadolževanju STA, s čimer se naj zagotavlja finančna stabilnost organizacije in izvajanje namena, zaradi katerega je ustanovljena in deluje. V skladu s temi omejitvami se STA lahko zadolžuje le s predhodnim soglasjem v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance in ne more, brez soglasja Vlade Republike Slovenije, pridobiti, obremeniti ali odtujiti nepremičnega in drugega premoženja, katerega vrednost presega 25 odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta.

Zaradi boljšega nadzora nad finančnim poslovanjem STA se pri njenem delovanju in poslovanju uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo javne finance na način, določen za posredne proračunske uporabnike.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI

PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon ne prinaša finančnih posledic, saj bo edina posledica sprejetja zakona nekaj sprememb v notranjih aktih (aktu o ustanovitvi) in dodatnih pravilih, ki bodo uredila načelo preglednosti finančnega poslovanja.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu v okviru naslednjih proračunskih postavk 1518 Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje na postavki 5285 Slovenska tiskovna agencija in sicer za letu 2011 : 2.400.000 EUR, za leto 2012: 2.650.000 EUR.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI

PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nacionalne tiskovne agencije so v Evropi organizirane v treh različnih modelih. V prvem modelu je lastnik agencije država (grška ANA, češka CTK, madžarska MTI, hrvaška HINA, ruska ITAR TASS). V drugem modelu se lastniki medijev združijo v zadruga (kooperative), ki so lastniki tiskovne agencije (npr. avstrijska APA, belgijska BELGA, norveška NTB, švedska TT, finska STT). V tretjem modelu, ki obstaja le v primeru nizozemske ANP, je lastnik agencije zasebno podjetje. Zelo poseben in drugačen status ima francoska AFP, ki ne spada v nobenega od treh modelov, ampak predstavlja »sui generis« mešanico elementov vseh treh modelov. Prvi model, kjer je država ustanovitelj in lastnik agencij prevladuje med novejšimi državami članicami EU.

Francija. Poseben status ima francoska AFP. Le ta obstaja od leta 1835, današnjo obliko pa je dobila leta 1957, ko je bila ustanovljena z zakonom, ki ji je podelil status, ki ji jamči (uredniško) neodvisnost od države kot tudi od zasebnih interesov posameznikov. Agencija v skladu s statutom ne more biti direktni proračunski uporabnik, zato pa jo država sofinancira preko odkupovanja njenih storitev, kar v bistvu predstavlja posredno državno pomoč. Agencija ima sui generis pravni status.

Zelo pomembne so določbe 2. člena zakona iz leta 1957, ki agenciji daje močno neodvisnost in svobodo njenih novinarjev. Ta člen določa, da AFP ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov ali pogledov, ki bi kompromitirali točnost in objektivnost novic. Ne sme postati, de iure ali de facto, odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine.

AFP upravlja direktor in nadzorni odbor, ki ga sestavlja 15 članov. Znano je, da je takšen status AFP močno vplival tudi na hrvaško agencijo HINA, ki se je pri zakonu iz leta 2001 zgledovala po francoskem modelu.

Hrvaška. HINA deluje od let 2001 na podlagi novega zakona o HINI, kot samostojni, neprofitni javni zavod sui generis (v lasti države). Ustanovitelj HINE je Republika Hrvaška, njeno strukturo in delovanje pa določajo Zakon o HINI in Statut. HINA je dolžna ponuditi svoje storitve vsem naročnikom na Hrvaškem pod enakimi pogoji. HINA opravlja svoje delo kot javno službo le v primeru elementarnih nesreč, epidemije ali izrednega oz. vojnega stanja.

HINA deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarskega poročanja. HINA ne sme priti, pravno ali dejansko, pod lastniško ali kakršnokoli drugo kontrolo nobene ideološke, politične ali ekonomske skupine.

HINA je samostojna, njeno delovanje je javno. Organa HINA sta Upravni svet ter Ravnatelj.

Upravni svet imenuje in razrešuje hrvaški Sabor. Ima pet članov, ki so imenovani izmed strokovnjakov iz pravnega, ekonomskega, medijskega in informacijskega področja, ter enega izmed predstavnikov zaposlenih. Ravnatelja (direktorja) imenuje in razrešuje Upravni svet po predhodnem javnem razpisu.

Nemčija. DPA (Deutsche Press Agentur) je družba z omejeno odgovornostjo, tako kot naša STA (GmbH po nemškem pravu). Družbenikov je 190 in gre za izdajatelje nemških medijev. Posamezni medij ima lahko v lasti največ 1,5 % delež družbe DPA, s tem da je največji skupni delež izdajateljev radijskih ali televizijskih medijev 25 %.

Najvišji organ Agencije je skupščina družbenikov, ki imenuje upravo. Agencijo vodi uprava, z minimalnim številom 12 članov. Upravo vodi predsednik uprave. Člani uprave so predstavniki izdajateljev medijev. Uredništvo je neposredno odgovorno upravi. Agencija ima glavni sedež v Hamburgu in 12 večjih oz. 50 manjših izpostav po celi Nemčiji in sedeže na Irskem, Španiji, Egiptu, Argentini, ZDA in na Tajskem.

Velika Britanija. REUTERS je delniška družba (»public limited company«). V skladu z njenim statutom ima lahko posamezni delničar največ 15 % delež v družbi. Leta 2007 se je REUTERS združila s kanadsko družbo The Thomson Corporation, ki sedaj obvladuje 53% novega podjetja, ki se imenuje Thomson Reuters.

Glavna dejavnost agencije ni samo medijska dejavnost ampak tudi komercialna dejavnost. Zanimiva posebnost ureditev REUTERS je obstoj družbe Reuters Founders Share Company, ki je lastnik ene delnice REUTERS-a. Gre za tki. »founders share« delnice, ki lahko preglasuje vse druge delnice v primeru, če bi nekdo želel spremeniti načela Reuters Trust Principles, ki določajo družbene vrednote, na katerih temelji delovanje agencije in ki zagotavljajo objektivnost in integriteto poročanja.

Slovaška. TASR je agencija (pravna oseba), ki jo je ustanovila država. Njeno delovanje ureja zakon, ki ga je sprejel parlament. Zakon določa, da je agencija, kot medijski servis, pri svojem delu neodvisna. Organi agencije so uprava in generalni direktor.

Upravo imenuje in razrešuje parlament. Le ta imenuje štiri člane, ki so strokovnjaki s področja prava, ekonomije, novinarstva in informatike, enega člana pa imenujejo zaposleni izmed svojih članov. Član uprave ne sme biti povezan z izdajatelji medijev (lastniško, upravljavsko, glede zaposlitve), operaterji in oglaševalskimi in marketinškimi organizacijami. Prav tako ne sme prihajati iz političnih vrst. Mandat traja pet let z možnostjo še enega ponovnega imenovanja. Generalnega direktorja imenuje in razreši vlada.

Agencije je pretežno financirana iz državnega proračuna, ostalo pa so prihodki od poslovanja agencije.

Leta 2009 je bil spremenjen zakon, ki ureja TASR. Le ta določa, da je TASR institucija, ki zagotavlja javno službo, in spoštuje neodvisnost pri zagotavljanju informacij. Nekoliko je spremenjena struktura organov agencije.

Sedaj ima upravni svet, ki ima pet članov. Štiri člane izvoli parlament, petega pa imenujejo zaposleni agencije. Svet tudi izvoli generalnega direktorja, ki ga je do sedaj imenovala vlada.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne prinaša neposrednih administrativnih in drugih posledic v poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne prinaša neposrednih administrativnih in drugih posledic v postopkih pri

obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne prinaša neposrednih posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ne prinaša neposrednih posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne prinaša neposrednih posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne uvaja novih dokumentov razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam (seminarji, delavnice), širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve); spremljanje izvajanja sprejetega predpisa, zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa, organi, civilna družba, metode za spremljanje doseganja ciljev, merila za ugotavljanje doseganja ciljev, časovni okvir spremljanja za pripravo poročil, roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepov.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

//

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(namen zakona)

Ta zakon ureja status in delovanje Slovenske tiskovne agencije (v nadaljnjem besedilu: STA). STA opravlja javno službo stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti v Republiki Sloveniji, Slovencev po svetu in slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah v slovenskem jeziku ter o dogajanju v Republiki Sloveniji za potrebe medijev in javnosti v Republiki Sloveniji in zunaj meja Republike Slovenije v angleškem jeziku v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi STA in zakonom, ki ureja področje medijev.

2. člen

(status STA)

(1) STA je gospodarska družba, družba z omejeno odgovornostjo.

(2) STA je izdajatelj medija v skladu z zakonom, ki ureja področje medijev.

(3) Organizacijo in delovanje STA ureja ta zakon. Za vprašanja, ki niso urejena v tem zakonu, se uporablja zakon, ki ureja gospodarske družbe.

3. člen (splošno o STA)

(1) Edini ustanovitelj in družbenik STA je Republika Slovenija. Družba se ustanovi za nedoločen čas.

(2) Ustanovitelj zagotovi osnovni kapital družbe.

(3) Dolžnost ustanovitelja je zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost STA ter primerno financiranje za celovito in nemoteno izvajanje javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

(4) Firma družbe je Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana. Skrajšana firma družbe je STA d.o.o. Ljubljana.

(5) STA je ustanovljena z namenom zagotavljanja javne službe, kot je opredeljena s tem zakonom.

(6) STA odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

(7) STA se lahko zadolžuje le s predhodnim soglasjem v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance. STA ne more brez soglasja Vlade Republike Slovenije pridobiti, obremeniti ali odtujiti nepremičnega in drugega premoženja, katerega vrednost presega 25 odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta.

(8) Za STA se ne glede na to, da ni posredni proračunski porabnik, pri njenem delovanju in poslovanju uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo javne finance, na način, določen za posredne proračunske uporabnike, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

(9) Za sodelovanje delavcev pri upravljanju STA se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, razen kadar so s tem zakonom posamezna vprašanja urejena drugače.

4. člen (opredelitev javne službe)

(1) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji in po svetu v slovenskem jeziku iz naslednjih področij:

- politika
- gospodarstvo
- kultura
- izobraževanje
- zdravstvo
- kronika
- šport
- dogodki iz sveta
- znanost
- prostovoljsko delo in nevladne organizacije
- razvedrilne in druge vsebine.

(2) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in

posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji v angleškem jeziku iz naslednjih področij:

- politika
- gospodarstvo
- šport
- zdravstvo
- kultura
- izobraževanje
- znanost
- kronika in druge vsebine.

(3) STA v okviru javne službe objavlja tudi

- besedila radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju;
- avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih.

(4) STA mora v okviru javne službe zagotavljati vsebine o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine o delovanju romske etnične skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za pripadnike drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v okviru dnevnega angleškega servisa vsebine za tujo javnost v Republiki Sloveniji.

(5) Vsebine v okviru javne službe STA brezplačno razširja prek svoje spletne strani in so dostopne vsem pod enakimi pogoji.

(6) STA zagotavlja dolgoročno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva, ki nastaja v okviru produkcije različnih vsebin v okviru javne službe, skladno z določbami zakona, ki ureja ravnanje z arhivskim gradivom.

5. člen

(tržne dejavnosti)

Tržne dejavnosti so dejavnosti, ki jih opravlja STA in ne spadajo v javno službo, te dejavnosti so:

- trženje razširjenih novinarskih vsebin, zlasti zbirnih novic, tematskih in analitičnih novinarskih besedil, biografij, intervjujev, kronologij;
- trženje oglaševalskega prostora v tistem delu portala, ki ne sodi v javno službo;
- ustvarjanje in posredovanje specializiranih servisov;
- tržne storitve, vključno s tržnimi interaktivnimi vsebinami in storitvami;
- organizacija javnih dogodkov;
- zagotavljanje posredovanja originalnih tekstovnih sporočil STA (O-STA);
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu;
- komercialno razpolaganje z arhivskim gradivom;
- druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje akt o ustanovitvi STA.

6. člen

(načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe)

(1) STA zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti, vključno z jasnimi ločevanjem računovodskih izkazov.

(2) Notranji računovodski izkazi za različne dejavnosti, to je dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti, morajo biti ločeni.

(3) Direktor oziroma direktorica (v nadaljnjem besedilu: direktor) pripravi v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti ter predpisi, ki jih določajo predpisi za delovanje in izvajanje javnih služb, splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi. Pravila iz prejšnjega stavka direktor pošlje v sprejem nadzornemu svetu.

(4) Direktor mora, kadar je to potrebno zaradi sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov, opraviti revizijo sprejetih pravil iz prejšnjega odstavka, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(5) Direktor mora vsaka štiri leta opraviti revizijo pravil iz tretjega odstavka tega člena, ter če ugotovi, da je to potrebno, pripraviti predlog spremenjenih pravil, in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(6) Vsi stroški in prihodki STA morajo biti pravilno dodeljeni ali razporejeni na podlagi uporabljenih pravil stroškovnega računovodstva.

(7) Računovodski izkazi morajo vsebovati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti.

(8) Sredstva iz državnega proračuna, pridobljena na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka 20. člena tega zakona, se lahko porabijo samo za opravljanje javne službe.

(9) STA je dolžna presežek prihodkov nad odhodki iz opravljanja vseh dejavnosti, če ta zakon ne določa drugače, nameniti za opravljanje javne službe.

(10) STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti.

7. člen

(načeli neodvisnosti in nepristranskosti)

(1) STA deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarsko-agencijskega obveščanja. STA ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov in pogledov, ki bi lahko vplivali na točnost, objektivnost ali verodostojnost njenih informacij. STA ne sme, dejansko ali pravno, postati odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine.

(2) Dejavnost STA temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij in odprtosti za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine ter zagotavljanju avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi.

8. člen

(načelo samostojnosti)

(1) STA samostojno opravlja dejavnost, zaradi katere je ustanovljena.

(2) STA je finančno samostojna v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi in drugimi

predpisi.

(3) STA v skladu z zakonom preko svojih pristojnih organov ureja svojo notranjo organizacijo in način dela.

9. člen (načelo javnosti)

Delovanje STA je javno in se uresničuje predvsem:

- preko obveznosti STA, da pravočasno in resnično obvešča javnost o opravljanju dejavnosti javne službe;
- z dolžnostjo STA, da uporabnike svojih storitev na primeren način obvešča o pogojih in načinih dostopa do storitev STA.

10. člen (notranja organizacija)

(1) Notranjo organizacijo STA ureja akt o ustanovitvi, skladno s tem zakonom in zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Z aktom o ustanovitvi se določijo:

- organizacija STA;
- organi STA in njihove pristojnosti skladno z zakonom;
- pogoji za imenovanje in razrešitev direktorja v skladu z zakonom;
- pogoji za imenovanje in razrešitev odgovornega urednika oziroma odgovorne urednice (v nadaljnjem besedilu: odgovorni urednik) in drugih urednikov ter njihovo delovno področje v skladu z zakonom;
- način sprejemanja vsebinske zasnove in njenih sprememb ter dopolnitev;
- način sodelovanja uredništva pri sprejemanju vsebinske zasnove in njenih sprememb ter dopolnitev;
- pravna razmerja med direktorjem, nadzornim svetom in uredništvom;
- osnovna medsebojna razmerja znotraj uredništva;
- način in postopek za sprejem Pravilnika uredništva STA;
- akti, ki jih mora sprejeti direktor, nadzorni svet ali uredništvo;
- druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje STA.

(2) Akt o ustanovitvi začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. STA mora omogočati enostaven, neposreden in stalen dostop do akta o ustanovitvi.

11. člen (organa upravljanja in nadzora STA)

Organa upravljanja in nadzora sta:

- direktor in
- nadzorni svet

12. člen (nadzorni svet)

(1) Nadzorni svet je organ nadzora in je sestavljen iz petih članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: član).

(2) Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) izvoli štiri člane nadzornega sveta, in sicer enega člana izmed strokovnjakov za medije, enega člana izmed ekonomsko-finančnih strokovnjakov, enega člana izmed pravnih strokovnjakov ter enega člana izmed strokovnjakov za informatiko.

(3) Enega člana nadzornega sveta izvoli svet delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(4) Člani nadzornega sveta morajo imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih ali pet let upravljavskih izkušenj na področjih, ki zagotavljajo ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje funkcije nadzora STA.

(5) Člani nadzornega sveta morajo imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(6) Člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika oziroma predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in namestnika oziroma namestnico predsednika nadzornega sveta (v nadaljnjem besedilu: namestnik) z večino glasov vseh svojih članov.

(7) Član nadzornega sveta ne more biti:

- oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke;
- predsednik republike, predsednik Vlade, poslanec v državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar Vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v institucijah in organih Evropske unije;
- generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe, načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave;
- oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije;
- oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi;
- oseba, zaposlena na STA, razen predstavnika zaposlenih iz tretjega odstavka tega člena;
- oseba, ki je član organa vodenja, upravljanja ali nadzora ali je v delovnem razmerju oziroma pogodbeno sodeluje s podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov;
- oseba, ki je ožji družinski član oseb, ki sestavljajo organe vodenja, upravljanja ali nadzora podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo

do konflikta interesov.

(8) Ožji družinski član iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je zakonec ali oseba, s katero živi oseba iz osme alineje prejšnjega odstavka v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti, njen otrok, vnuk in starš ter druga oseba, ki živi z njo v skupnem gospodinjstvu.

(9) Mandat članov nadzornega sveta je štiri leta z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(10) Člani nadzornega sveta po izteku mandata opravljajo naloge, ki so nujno potrebne za nemoteno in tekoče poslovanje in delovanje STA, dokler v skladu s tem zakonom ni konstituiran nov nadzorni svet.

(11) Za člane nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(12) Člani nadzornega sveta so pri svojem delu samostojni in neodvisni. Član nadzornega sveta pri svojem delu ni vezan na mnenje ali navodila tistih, ki so ga izvolili, temveč prevzame polno osebno odgovornost za opravljanje funkcije. Vsi člani nadzornega sveta imajo enake pravice in obveznosti ne glede na to, kdo jih je izvolil.

(13) Člani nadzornega sveta so upravičeni do sejin in povračila drugih stroškov v skladu s predpisom, ki ga izda vlada na predlog ministra, pristojnega za finance.

(14) STA članom nadzornega sveta ne sme plačati stroškov zavarovanja za kritje odgovornosti iz naslova opravljanja nalog v nadzornem svetu.

13. člen

(postopek izvolitve članov nadzornega sveta s strani državnega zbora)

(1) Vlada najmanj šest mesecev pred iztekom mandata članov nadzornega sveta iz drugega odstavka prejšnjega člena objavi javni poziv. V javnem pozivu se določijo pogoji za izvolitev članov nadzornega sveta, ter rok za prijavo na javni poziv, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od objave javnega poziva.

(2) Vlada izmed vseh prispelih vlog izloči prepozne in nepopolne. Vlada izmed preostalih vlog najkasneje v 15 dneh po preteku roka za prijavo na javni poziv državnemu zboru pošlje predlog kandidatov za člane nadzornega sveta.

(3) Državni zbor izvoli člane nadzornega sveta z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

(4) Državni zbor glasuje o vsakem kandidatu posebej.

(5) Nadzorni svet je konstituiran in veljavno odloča, ko so v skladu s tem zakonom imenovani vsaj trije člani.

14. člen

(razrešitev članov nadzornega sveta)

(1) Član nadzornega sveta je lahko razrešen pred koncem mandata:

- če to sam zahteva;
- če iz katerega koli razloga ne more opravljati svoje dolžnosti;
- če ni bil navzoč na sejah nadzornega sveta v obdobju šestih mesecev;
- če je v kandidaturi navedel neresnične podatke;
- če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- če več ne izpolnjuje pogojev za člana nadzornega sveta, določenih v 12. členu tega zakona;
- če s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena nadzorni svet predlaga subjektu, ki je takega člana izvolil, da ga razreši in izvoli novega člana nadzornega sveta. Do sprejetja odločitve o razrešitvi član nadzornega sveta, katerega odpoklic je nadzorni svet predlagal, nima glasovalne pravice.

(3) Nov član nadzornega sveta se izvoli po postopku, ki je predviden za izvolitev člana nadzornega sveta, ki je bil razrešen pred koncem mandata. Nov član se izvoli za preostanek časa, za katerega je bil izvoljen član, ki je bil razrešen. V primeru, da bi se novemu članu mandat končal prej kakor v šestih mesecih, se novega člana ne izvoli.

15. člen

(pristojnosti nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet:

- na predlog direktorja sprejema letni poslovni načrt;
- potrjuje letno poslovno poročilo družbe;
- sprejema akt o ustanovitvi in njegove spremembe;
- na predlog direktorja sprejema splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva;
- na predlog direktorja odloča o imenovanju pooblaščenega revizorja oziroma revizijske družbe v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje;
- odloča o omejitvah v zvezi s pooblastili direktorja in drugih oseb družbe glede zastopanja družbe;
- na predlog direktorja odloča o uporabi presežka prihodkov nad odhodki;
- na predlog direktorja določa ceno storitev, ki niso del javne službe;
- odloča o imenovanju direktorja STA na podlagi javnega razpisa;
- odloča o razrešitvi direktorja STA v skladu z določbo petega odstavka 16. člena tega zakona;
- v primeru, ki ga določa ta zakon, imenuje odgovornega urednika;
- sprejema svoj poslovnik;
- odloča o podelitvi soglasja iz drugega odstavka 17. člena tega zakona;
- odloča o drugih vprašanih in opravlja druge naloge, določene v zakonu ali aktu o ustanovitvi.

(2) Nadzorni svet odloča z večino glasov vseh članov.

(3) Delo nadzornega sveta vodi predsednik ali njegov namestnik v skladu s poslovníkom

nadzornega sveta.

16. člen

(imenovanje in razrešitev direktorja)

(1) Direktorja na podlagi izvedenega javnega razpisa imenuje nadzorni svet. Direktor je imenovan za dobo petih let. Njegove dolžnosti in pooblastila so določene v tem zakonu, v zakonu, ki ureja gospodarske družbe in v aktu o ustanovitvi STA.

(2) Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, ima vsaj deset let delovnih izkušenj v medijih ali z mediji, od tega vsaj pet let vodstvenih izkušenj in obvlada vsaj en svetovni jezik na višji ravni.

(3) Direktor mora imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(4) Za direktorja ne more biti imenovana oseba iz 1. do vključno 5. alinee sedmega odstavka 12. člena tega zakona.

(5) Nadzorni svet lahko predčasno razreši direktorja:

- če to sam zahteva;
- če pride do kateregakoli razloga, zaradi katerega v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, preneha delovno razmerje direktorju po samem zakonu;
- če direktor pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi akti STA ali ne izvršuje odločitev nadzornega sveta ali ravna v nasprotju z njimi;
- če direktor s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA;
- če več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje, določenih v tem zakonu.

17. člen

(direktor)

(1) Direktor vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost.

(2) Direktor zastopa in predstavlja družbo neomejeno, razen v primeru najemanja kreditov in sklepanja pogodb o investicijah, katerih vrednost presega pet odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta, ko mora direktor pridobiti soglasje nadzornega sveta.

(3) Direktor imenuje in razrešuje odgovornega urednika v skladu s tem zakonom.

(4) Za direktorja se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(5) Direktor STA vodi socialni dialog s predstavniki reprezentativnih sindikatov STA ter sklepa posebno kolektivno pogodbo STA in je v imenu STA eden od podpisnikov kolektivne pogodbe za poklicne novinarje na strani delodajalcev.

18. člen
(uredništvo)

(1) Uredništvo STA sestavljajo odgovorni urednik, uredniki področnih uredništev in drugi uredniki, redno zaposleni novinarji in novinarji, ki s STA pogodbeno sodelujejo, v skladu z aktom o ustanovitvi STA in pravilnikom uredništva STA pa lahko tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci.

(2) Uredništvo vodi in predstavlja odgovorni urednik.

(3) Člani uredništva in drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci so v okviru vsebinske zasnove STA in v skladu z določbami tega zakona, zakona, ki ureja področje medijev in akta o ustanovitvi STA pri svojem delu neodvisni in samostojni.

(4) STA je dolžna zagotavljati uredništvu materialne in kadrovske pogoje za nemoteno delovanje in izvajanje vsebinske zasnove v skladu z letnim poslovnim načrtom STA in tem zakonom.

(5) Pravila zagotavljanja in izvajanja uredniške neodvisnosti se določijo z dogovorom o uredniški neodvisnosti med direktorjem in uredništvom STA po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

(6) Z dogovorom o uredniški neodvisnosti se uredi postopek razreševanja nesoglasij med direktorjem, nadzornim svetom in uredništvom oziroma odgovornim urednikom, postopek razreševanja nesoglasij znotraj uredništva ter določi vpliv uredništva ter način njegovega izvajanja na vse zanj pomembne kadrovske, strateške in organizacijske odločitve direktorja in nadzornega sveta.

19. člen
(odgovorni urednik)

(1) Odgovornega urednika imenuje in razrešuje direktor po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva. Odgovornega urednika se imenuje na podlagi izvedenega javnega razpisa.

(2) Direktor se mora pred imenovanjem odgovornega urednika posvetovati o kandidatih za odgovornega urednika s člani uredništva. Če direktor ne pridobi pozitivnega mnenja večine članov uredništva, predlaga imenovanje takega kandidata nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata, izmed kandidatov prijavljenih na javni razpis, za odgovornega urednika.

(3) S kolektivno pogodbo STA ali notranjim aktom STA se lahko določijo tudi dodatne pravice uredništva pri imenovanju odgovornega urednika.

(4) Odgovorni urednik mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot novinar ali urednik ter mora obvladati vsaj en svetovni jezik na višji ravni.

(5) Mandat odgovornega urednika je štiri leta.

(6) Urednike področnih uredništev in druge urednike po predhodnem mnenju uredništva imenuje in razrešuje odgovorni urednik. Njihov mandat je vezan na mandat odgovornega urednika.

20. člen (financiranje STA)

(1) STA pridobiva sredstva:

- iz sredstev državnega proračuna na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem in STA;
- iz tržnih dejavnosti;
- iz sponzoriranja in donatorstva ter
- iz drugih virov skladno z zakonom in aktom o ustanovitvi.

(2) Znesek nadomestila, ki ga letno prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alinee prejšnjega odstavka za opravljanje javne službe, ne sme presežati skupnih stroškov iz naslova opravljanja javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

(3) Če znesek nadomestila, ki ga prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alinee 1. odstavka tega člena, presega skupne stroške iz naslova opravljanja javne službe iz preteklega leta (v nadaljnjem besedilu: prekomerno nadomestilo) in presežek ne znaša več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese v naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno obdobje.

(4) V primeru, ko znesek prekomernega nadomestila presega več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila se mora presežek nad desetimi odstotki vrniti v državni proračun.

(5) Na podlagi pogodbe iz prve alinee 1. odstavka tega člena se iz državnega proračuna financirajo samo dejavnosti javne službe, kakor so opredeljene v 4. členu tega zakona.

(6) Presežek prihodkov nad odhodki, pridobljen iz opravljanja tržnih dejavnosti, in je izkazan po pokritju primanjkljajev prihodkov iz javne službe lahko STA uporabi:

- za opravljanje in razvoj javne službe ali;
- za širitev ali razvoj tržnih dejavnosti.

(7) O uporabi presežka prihodkov nad odhodki iz prejšnjega odstavka tega člena odloča nadzorni svet na predlog direktorja.

21. člen (revizija in notranji nadzor)

(1) V zvezi z delovanjem in poslovanjem STA mora biti vsako leto izvedena revizija, ki jo opravi pooblaščen revizor oziroma revizijska družba, in na podlagi katere se ugotovi smotrnost in pravilnost poslovanja.

(2) V zvezi z delovanjem in poslovanjem STA mora biti vsako leto opravljena notranja revizija poslovanja.

(3) S splošnim aktom STA se določijo ukrepi in sistem notranjega nadzora poslovanja in upravljanja družbe.

22. člen
(poročanje)

STA pošlje letno poslovno poročilo in revizijsko poročilo o smotnosti in pravilnosti poslovanja iz prvega odstavka prejšnjega člena Državnemu zboru v obravnavo.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen
(uskladitev aktov STA)

(1) Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana, ustanovljena z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006 (Vlada RS, številka: 47601-14/2006/4), nadaljuje svoje delo v skladu s tem zakonom.

(2) Nadzorni svet STA uskladi Akt o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006 s tem zakonom najpozneje v 120 dneh po konstituiranju nadzornega sveta. Do uskladitve se uporablja Akt o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006, v kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

(3) STA uskladi svoje akte s tem zakonom in aktom iz prejšnjega odstavka najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi akta iz prejšnjega odstavka.

24. člen
(konstituiranje nadzornega sveta)

(1) Člani nadzornega sveta se izvolijo v skladu z določbami tega zakona najkasneje v 90 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Konstitutivno sejo nadzornega sveta skliče direktor oziroma oseba, ki ga nadomešča najpozneje v 15 dneh po tem, ko je obveščen, da so bili izvoljeni vsaj trije člani.

(3) Nadzorni svet na konstitutivni seji izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta.

(4) Članom nadzornega sveta začne teči mandat z dnem konstituiranja nadzornega sveta.

25. člen
(mandat direktorja, odgovornega urednika in drugih urednikov)

(1) Mandat direktorja STA traja do imenovanja novega direktorja v skladu s tem zakonom. Postopek imenovanja novega direktorja po tem zakonu se začne najkasneje v 30 dneh po konstituiranju nadzornega sveta.

(2) Odgovorni urednik nadaljuje z delom do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

(2) Uredniki področnih uredništev in drugi uredniki nadaljujejo z delom do izteka mandata za katerega so bili imenovani, vendar najdlje do izteka mandata odgovornega urednika iz

prejšnjega odstavka tega člena.

26. člen
(davčni status STA)

Do ureditve obdavčitve STA v zakonu, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, se STA za namene zakona, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, šteje za zavezanca, ki se uvršča v 9. člen Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS št. 117/06, 56/08, 76/08, 05/09, 96/09 in 43/10).

27. člen
(prva revizija)

Prva revizija poslovanja STA se v skladu s prvim in drugim odstavkom 22. člena tega zakona opravi za leto 2011.

28. člen
(položaj zaposlenih ob uveljavitvi zakona)

(1) Do sklenitve Kolektivne pogodbe STA, ki bo kot kolektivna pogodba ožje ravni med drugim posebej uredila tudi novinarska poklicna razmerja, se uporablja Kolektivna pogodba za poklicne novinarje ter interni akti STA.

(2) Ob uveljavitvi tega zakona zaposleni na STA ostanejo na delovnih mestih, na katerih so bili na dan uveljavitve tega zakona, njihove pogodbe o zaposlitvi pa ostanejo v veljavi.

29. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Prvi člen opredeljuje namen zakona, ki je v ureditvi pravnega statusa in delovanja STA ter določitvi javne službe, ki jo v skladu s tem zakonom opravlja STA.

STA opravlja javno službo stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti v Republiki Sloveniji, Slovencev po svetu in slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah v slovenskem jeziku ter o dogajanju v Republiki Sloveniji za potrebe medijev in javnosti v Republiki Sloveniji in zunaj meja Republike Slovenije v angleškem jeziku v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi STA in zakonom, ki ureja področje medijev. Gre za splošno določbo, ki na zakonski ravni za STA vzpostavlja obveznost opravljanja javne službe, le-ta pa je natančneje definirana v 4. členu tega zakona.

Na ta način se zadosti zahtevam prava EU in slovenskega pravnega reda, ki terjajo, da mora biti javna služba opredeljena v zakonu.⁵

K 2. členu

V drugem členu je opredeljen pravni status STA. STA je gospodarska družba, družba z omejeno odgovornostjo. Njeno organizacijo in delovanje primarno ureja predlagani zakon, za vsa ostala vprašanja, ki pa niso urejena v tem zakonu, se uporablja zakon, ki ureja gospodarske družbe. Ker STA opravlja javno službo, je status te gospodarske družbe prilagojen temu dejstvu na način, da predlagani zakon vsebuje tiste javno pravne omejitve in pravila, ki so za opravljanje javne službe potrebni pri modifikaciji pravil zakonodaje, ki ureja gospodarske družbe. Zakon pa želi ta okvir urediti le tam, kjer je to nujno za opravljanje javne službe s strani gospodarske družbe.

K 3. členu

Ta člen ureja nekatera splošna vprašanja o delovanju STA. Najprej opredeli ustanovitelja STA, ki je tudi njegov edini družbenik, tj. Republika Slovenija. Izrecno določa, da ustanovitelj zagotovi osnovni kapital družbe. Ker pa je le-ta že zagotovljen, gre le za deklaratorno določbo, ki želi na zakonski ravni transparentno urediti to, kar je v trenutni ureditvi sicer urejeno v Aktu o ustanovitvi STA.

Dolžnost ustanovitelja, Republike Slovenije, je zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost ter primerno financiranje za celovito in nemoteno izvajanje javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

Zakon opredeljuje tudi firmo družbe, ki je Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana in skrajšano firmo družbe, ki je STA d.o.o. Ljubljana.

Zaradi varstva pred potencialnimi obveznostmi, ki jih STA ne bi zmogla, zakon določa tudi omejitve pri zadolževanju STA, s čimer se naj zagotavlja finančna stabilnost organizacije in izvajanje namena, zaradi katerega je ustanovljena in deluje. V skladu s temi omejitvami se STA lahko zadolžuje le s predhodnim soglasjem v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance in ne more, brez soglasja Vlade Republike Slovenije, pridobiti, obremeniti ali odtujiti nepremičnega in drugega premoženja, katerega vrednost presega 25 odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta.

Zaradi boljšega nadzora nad finančnim poslovanjem STA se pri njenem delovanju in poslovanju uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo javne finance na način, določen za posredne proračunske uporabnike.

V tem členu je določeno še, da delavci izvršujejo svojo pravico do sodelovanja pri upravljanju STA v skladu z določbami zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, razen kadar so v tem zakonu posamezna vprašanja urejena drugače.

⁵ Čeprav je po pravu EU akt, ki podeli javno službo («act of entrustment») lahko tudi koncesijska pogodba, ministrska programska pogodba, ministrsko navodilo, zakon, drugi akt, letne ali polletne pogodbe o dosežkih ali zakonodajna uredba (Commisson Staff Working Document, Frequently asked questions in relation with Commission Decision of 28 November 2005 on the application of Article 86(2) of the EC Treaty to State aid in the form of public service compensation granted to certain undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest, and of the Community Framework for State aid in the form of public service compensation, Accompanying document to the Communication on »Services of general interest, including social services of general interest; a new European commitment«, COM (2007) 725 final), je potrebno upoštevati tudi standarde slovenske pravne ureditve, ki terja opredelitev in definicijo javne službe že v samem zakonu.

K 4. členu

V tem členu je natančno opredeljena javna služba, ki jo opravlja STA. Natančna opredelitev javne službe je pomembna tako zaradi domačega kot tudi evropskega prava. Eno od načel javnih služb v domači zakonodaji je njihova določna zakonska ureditev. Zato zakon v tem členu opredeli tako predmet kot tudi okvir javne službe. Skladno s tem členom STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic o dogajanju v Republiki Sloveniji in po svetu v slovenskem jeziku iz področij politike, gospodarstva, kulture, izobraževanja, zdravstva, kronike, športa, dogodkov iz sveta, znanosti, prostovoljskega dela in nevladnih organizacij razvedrilnih in drugih vsebin. STA prav tako opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic o dogajanju v Republiki Sloveniji v angleškem jeziku iz področij politike, gospodarstva, športa, zdravstva, kulture, izobraževanja, znanosti, kronike in drugih vsebin. V okviru javne službe STA objavlja tudi besedila radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju in avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih.

STA mora v okviru javne službe zagotavljati vsebine o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine o delovanju romske etnične skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za pripadnike drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v okviru dnevnega angleškega servisa vsebine za tujo javnost v Republiki Sloveniji. Zagotavljati mora tudi dolgoročno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva, ki nastaja v okviru produkcije različnih programskih vsebin v okviru javne službe, skladno z določbami zakona, ki ureja ravnanje z arhivskim gradivom.

V zakonu je izrecno določeno, da STA vsebine v okviru javne službe brezplačno razširja preko svoje spletne strani ter da so le-te dostopne vsem pod enakimi pogoji.

K 5. členu

STA lahko opravlja tudi druge dejavnosti, ki ne spadajo v javno službo, ti. tržne dejavnosti, vendar pa le tiste, ki so opredeljene v tem členu. Tržne dejavnosti, ki jih STA v skladu s tem členom lahko opravlja so: trženje razširjenih novinarskih vsebin, trženje oglaševalskega prostora v tistem delu portala, ki ne sodi v javno službo, ustvarjanje in posredovanje specializiranih servisov, tržne storitve, vključno s tržnimi interaktivnimi vsebinami in storitvami, organizacija javnih dogodkov, zagotavljanje servisa O-STA, založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu, komercialno razpolaganje z arhivskim gradivom in druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje akt o ustanovitvi STA.

K 6. členu

Ta člen ureja načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe, ki zagotavlja transparentnost delovanja in poslovanja STA. Razlog ureditve je v omogočanju nadzora pristojnih organov znotraj STA in zunanjih organov nadzora ter zaradi transparentnosti delovanja in financiranja javne službe, ki jo opravlja STA.

Gre za pravila o preglednosti poslovanja ter državnih pomočeh, ki so urejena tako v evropski kot tudi v domači zakonodaji. Temeljno načelo je, da STA zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti, vključno z jasnimi ločevanjem računovodskih izkazov. Notranji računovodski izkazi za različne dejavnosti, tj. dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti, morajo biti ločeni. S tem se zagotovi, da se lahko preverja namenskost porabe javnih sredstev in preprečujejo prelivanja.

Direktor pripravi v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti ter predpisi, ki jih določajo predpisi za delovanje in izvajanje javnih služb, splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega

računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi. Ta pravila direktor posreduje v sprejem nadzornemu svetu. Direktor mora, če je to potrebno zaradi sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov, opraviti revizijo teh pravil in pripraviti predlog spremenjenih pravil, ki jih posreduje v potrditev nadzornemu svetu. S tem se zagotavlja, da standardi sledijo razvoju in novim zahtevam okolja. Zato, da se zagotovi stabilnost in da se dejansko tudi upoštevajo spremembe okolja, mora direktor na vsaka štiri leta od zadnje potrditve novih ali spremenjenih pravil s strani nadzornega sveta opraviti revizijo sprejetih pravil in pripraviti predlog spremenjenih pravil, ki jih posreduje v potrditev nadzornemu svetu, kadar oceni, da je to potrebno.

Zelo pomembno je, da morajo biti vsi stroški in prihodki pravilno dodeljeni ali razporejeni na podlagi uporabljenih pravil stroškovnega računovodstva. Računovodski izkazi morajo vsebovati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti. S tem želi zakon upoštevati zahteve prava EU ter prispevati k pravilnemu in transparentnemu financiranju javne službe, ki jo opravlja STA. Sredstva iz državnega proračuna, pridobljena na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka 20. člena tega zakona, se lahko porabijo samo za opravljanje javne službe.

STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti. S tem je izrecno prepovedano navzkrižno subvencioniranje tržnih dejavnosti, ki jih opravlja STA, kar je temeljni ratio določb evropskih pravil o državnih pomočeh ter o preglednosti poslovanja.

Zakon poudarja neprofitno naravo gospodarske družbe STA saj vsebuje zagotovilo, da se vsi morebitni dobički STA iz opravljanja tržnih dejavnosti, če ta zakon ne določa drugače, namenijo za opravljanje javne službe, kar bi lahko imelo za posledico, da bi se finančna sredstva s strani države za opravljanje javne službe v prihodnosti zmanjšala.

K 7. členu

Ker je STA nacionalna tiskovna agencija, ki mora delovati v javnem interesu, je nedopustno, da bi zapadla pod vpliv katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine v družbi. Zaradi tega zakon v sedmem členu ureja načeli neodvisnosti in nepristranskosti v skladu s katerima deluje STA po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarsko-agencijskega obveščanja ter ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov in pogledov, ki bi lahko vplivali na točnost, objektivnost ali verodostojnost njenih informacij. STA ne sme, dejansko ali pravno, postati odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine. Ta določba se zgleduje po francoskem zakonu, ki ureja francosko tiskovno agencijo AFP (Agence France-Presse), ki je takšna načela vpeljal na področje agencieskega poročanja in dandanes predstavlja standard visoke neodvisnosti agencieskega delovanja in poročanja. Takšno določbo povzema kar nekaj novejših zakonov, ki urejajo tiskovne agencije v Evropi (npr. hrvaški, ciprski).

Dejavnost STA temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij in odprtosti za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine ter zagotavljanju avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu z vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi. Navedena načela predstavljajo temelj novinarskega delovanja kot tudi novinarsko-agencijskega poročanja in delovanja.

K 8. členu

Načelo samostojnosti pomeni, da je STA, ne glede na dejstvo, da gre za gospodarsko družbo v lasti države, samostojna pri svojem delu. Načelo samostojnosti vsebuje tako samostojnost pri opravljanju dejavnosti kot tudi finančno samostojnost v okviru zakonov in

drugih predpisov. STA ima tudi notranjo organizacijsko avtonomijo, saj v skladu z zakonom preko svojih pristojnih organov ureja svojo notranjo organizacijo in način dela.

K 9. členu

V tem členu je urejeno načelo javnosti, ki se konkretizira z dolžnostjo STA, da javnost pravočasno in resnično obvešča o svojem delu ter da uporabnike svojih storitev na primeren način obvešča o pogojih in načinih dostopa do storitev STA.

K 10. členu

Ta člen določa, da notranjo organizacijo, v kolikor ni že opredeljena v tem zakonu, podrobneje ureja akt o ustanovitvi, ki pa mora biti skladen z določbami tega zakona in zakona, ki ureja gospodarske družbe. Prvi odstavek določa kaj mora biti urejeno v aktu o ustanovitvi, pri čemer dopušča določeno stopnjo organizacijske avtonomije, saj akt o ustanovitvi lahko uredi tudi druge zadeve, ki niso izrecno določene v prvem odstavku. Akt o ustanovitvi začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, STA pa mora omogočiti enostaven, neposreden in stalen dostop do akta o ustanovitvi.

K 11. členu

Ta člen določa organa upravljanja in nadzora STA, to sta direktor in nadzorni svet.

K 12. členu

Nadzorni svet ima pet (5) članov, ki so pristojni za nadzor nad poslovanjem in delovanjem STA. Štiri člane, ki predstavljajo širšo javnost, izvoli Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije, in sicer enega člana izmed strokovnjakov za medije, enega člana izmed ekonomsko-finančnih strokovnjakov, enega člana izmed pravnih strokovnjakov ter enega člana izmed strokovnjakov za informatiko. Enega člana nadzornega sveta pa izvoli svet delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju. Z namenom, da bi zagotovili strokovno usposobljenost članov nadzornega sveta za nadzor nad poslovanjem in delovanjem STA, smo določili stroge pogoje, ki jih morajo le ti izpolnjevati. Tako morajo člani nadzornega sveta imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih ali pet let upravljavskih izkušenj na področjih, ki zagotavljajo ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje funkcije nadzora STA. Ker pa je presoja izkušenj vedno subjektivno pogojena, smo dodali pogoj, da morajo imeti člani nadzornega sveta, ob nastopu funkcije, potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji. Navedeni izkaz znanja iz poslovedenja in nadzora, pa predstavlja objektivno dejstvo, ki je standard v vseh družbah, ki jih vodi ali upravlja Republika Slovenija in postaja kljub dejstvu, da to ni obvezna zahteva, praviloma tudi pogoj v številnih zasebnih gospodarskih družbah.

Člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta z večino glasov vseh članov.

V sedmem odstavku tega člena je zelo natančno določeno, kdo ne more biti član nadzornega sveta STA. Član nadzornega sveta tako ne more biti oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke, predsednik republike, predsednik Vlade, poslanec v državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar Vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v institucijah in organih Evropske unije, generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe,

načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave, oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije, oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi, oseba, zaposlena na STA, razen predstavnika zaposlenih iz tretjega odstavka tega člena, oseba, ki je član organa vodenja, upravljanja ali nadzora ali je v delovnem razmerju oziroma pogodbeno sodeluje s podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov ter oseba, ki je ožji družinski član oseb, ki sestavljajo organe vodenja, upravljanja ali nadzora podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov.

Mandat članov nadzornega sveta je štiri (4) leta z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

Ker je za izvolitev članov nadzornega sveta s strani Državnega zbora Republike Slovenije zahtevana 2/3 večina glasov navzočih poslancev, je dodana določba, ki zagotavlja kontinuiteto dela nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta po izteku mandata opravljajo naloge, ki so nujno potrebne za nemoteno in tekoče poslovanje in delovanje STA, dokler v skladu s tem zakonom ni konstituiran nov nadzorni svet.

V enajstem odstavku tega člena zakon ureja formalno odgovornost članov nadzornega sveta za njihovo delo. Za člane nadzornega sveta je določena smiselna uporaba določb o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe. Skrbnost in odgovornost, ki jo nosijo člani organa vodenja ali nadzora pri opravljanju svojih nalog, je določena v 263. členu Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). S to določbo se članom organov vodenja in nadzora nalaga obveznost povrnitve škode, ki nastane zaradi neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve njihovih obveznosti pri vodenju oziroma nadzoru poslov družbe. Gre torej za odškodninsko odgovornost članov organov vodenja ali nadzora, ki predstavlja obligacijsko pravno razmerje, v katerem člani organa vodenja ali nadzora nastopajo kot povzročitelji škode in družba kot oškodovanec.

Dodana je posebna določba, ki zagotavlja, da bodo člani nadzornega sveta tudi dejansko odgovarjali, saj STA članom nadzornega sveta ne sme plačati stroškov zavarovanja za kritje odgovornosti iz naslova opravljanja nalog v nadzornem svetu

Člani nadzornega sveta so pri svojem delu samostojni in neodvisni. Član nadzornega sveta pri svojem delu ni vezan na mnenje ali navodila tistih, ki so ga izvolili, temveč prevzame polno osebno odgovornost za opravljanje funkcije. Vsi člani nadzornega sveta imajo enake pravice in obveznosti ne glede na to, kdo jih je izvolil.

K 13. členu

V tem členu je urejen postopek izvolitve članov nadzornega sveta s strani državnega zbora. Vlada najmanj šest mesecev pred iztekom mandata članov nadzornega sveta objavi javni poziv. V javnem pozivu se določijo pogoji za izvolitev članov nadzornega sveta, ter rok za prijavo na javni poziv, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od objave javnega poziva. Vlada izmed vseh prispelih vlog najprej izloči prepozne in nepopolne vloge, izmed preostalih vlog pa, v roku 15 dni po poteku roka za prijavo na javni poziv, oblikuje predlog kandidatov za člane nadzornega sveta in ga pošlje državnemu zboru. Državni zbor izvoli člane nadzornega sveta z dvotretjinsko (2/3) večino glasov navzočih poslancev. S to določbo je še dodatno zajamčena samostojnost in neodvisnost dela STA, saj preprečuje vpliv vsakokratne vladajoče koalicije na delo STA. Pomeni pa tudi, da bodo v nadzorni svet izvoljeni le tisti kandidati, ki bodo zaradi svoje strokovnosti uživali dovolj široko podporo tako na strani pozicije kot tudi opozicije. Državni zbor odloča o vsakem kandidatu posebej.

Nadzorni svet je konstituiran in veljavno odloča, ko so v skladu s tem zakonom imenovani

vsaj trije (3) člani. Gre za varovalo v primeru, da državni zbor ne bi izvolil vseh štirih (4) kandidatov, saj omogoča, da nadzorni svet kljub temu lahko začne z delom.

K 14. členu

V tem členu zakon taksativno določa primere, v katerih je lahko član nadzornega sveta predčasno razrešen. Član nadzornega sveta je lahko razrešen pred koncem mandata, če to sam zahteva, če iz katerega koli razloga ne more opravljati svoje dolžnosti (npr. daljša bolezen), če ni bil navzoč na sejah nadzornega sveta v obdobju šestih mesecev, če je v kandidaturi navedel neresnične podatke, če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, če več ne izpolnjuje pogojev za člana nadzornega sveta, določenih v 12. členu tega zakona in če s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA. V tem primeru nadzorni svet predlaga subjektu, ki je takega člana izvolil, da ga razreši in izvoli novega člana nadzornega sveta. Do sprejetja odločitve o razrešitvi član nadzornega sveta, katerega razrešitev je nadzorni svet predlagal, nima glasovalne pravice. Nov član se izvoli za preostanek časa, za katerega je bil izvoljen član, ki je bil razrešen. V primeru, da bi se novemu članu mandat končal prej kakor v šestih mesecih, se novega člana ne izvoli. Bistveno je torej, da zakon ne predvideva t.i. »nekrivdnih« razlogov za razrešitev, s čimer še dodatno krepi njihovo avtonomijo in reprezentativnost. To pomeni, da člani nadzornega sveta ne morejo biti razrešeni zaradi svojih strokovnih stališč ali nazorov, kot tudi to, da zakon ne dopušča političnih razrešitev članov nadzornega sveta. Glede na OECD standarde, zakon daje poudarek strokovnosti dela nadzornega sveta in omogoča razrešitev članov nadzornega sveta le zaradi osebnih ali krivdnih razlogov. Praksa »nekrivdnih« razrešitev članov nadzornega sveta sploh ne bi smela biti več dopustna, saj povzroča škodo v gospodarskih družbah.

K 15. členu

V tem členu so urejene pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet ima pomembne pristojnosti nadzora nad delom direktorja ter odloča o vseh glavnih strateških odločitvah v družbi. Nadzorni svet v skladu z določbami tega člena sprejema letni poslovni načrt, potrjuje letno poslovno poročilo družbe, sprejema akt o ustanovitvi in njegove spremembe, sprejema splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva, odloča o imenovanju pooblaščenega revizorja oziroma revizijske družbe v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, odloča o omejitvah v zvezi s pooblastili direktorja in drugih oseb družbe glede zastopanja družbe, odloča o uporabi presežka prihodkov nad odhodki, določa ceno storitev, ki niso del javne službe, odloča o imenovanju direktorja na podlagi javnega razpisa, odloča o razrešitvi direktorja, imenuje odgovornega urednika, v primeru, ki ga določa ta zakon, sprejema svoj poslovnik, daje soglasje k najemanju kreditov in sklepanju pogodb o investicijah, katerih vrednost presega pet odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta in odloča o drugih vprašanih in opravlja druge naloge, določene v zakonu ali aktu o ustanovitvi.

Nadzorni svet odloča z večino glasov vseh članov. Delo nadzornega sveta vodi predsednik ali njegov namestnik v skladu s poslovníkom nadzornega sveta.

K 16. členu

Ta člen ureja postopek in pogoje za imenovanje in razrešitev direktorja STA. Direktorja imenuje nadzorni svet, na podlagi izvedenega javnega razpisa. S tem želi zakon okrepiti avtonomijo STA, saj omejuje ustanovitelja pri neposrednem vplivu na imenovanje direktorja STA. Mandat direktorja traja pet let in je daljši od mandata nadzornega sveta, saj ni primerno, da se mandati organov upravljanja oz. poslovođenja in nadzora prekrivajo, predvsem zaradi zagotavljanja kontinuitete dela. S tem zakon želi zagotoviti nemoteno delovanje in poslovanje STA, kot tudi okrepiti funkcijo direktorja.

Predpisani so strogi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni kumulativno, za zasedbo funkcije direktorja, saj je za direktorja lahko imenovana oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, ima vsaj deset (10) let delovnih izkušenj v medijih ali z mediji, od tega vsaj pet (5) let vodstvenih izkušenj in obvlada vsaj en svetovni jezik na višji ravni. Poleg tega pa mora imeti direktor ob nastopu funkcije še potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji. Ta pogoj je bil dodan, ker je presoja izkušenj po svoji naravi vedno subjektivna, potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb pa predstavlja objektivni izkaz znanja iz poslovanja in nadzora, ki je standard v vseh družbah, ki jih vodi ali upravlja Republika Slovenija, postaja pa kljub dejstvu, da to ni obvezna zahteva, praviloma tudi pogoj v številnih zasebnih gospodarskih družbah.

V četrtem odstavku je določeno, kdo ne more biti imenovan za direktorja, in sicer oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke, predsednik republike, predsednik Vlade, poslanec v državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar Vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v organih Evropske unije, generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe, načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave, oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije ter oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi.

V petem odstavku so taksativno določeni razlogi za predčasno razrešitev direktorja. Nadzorni svet lahko razreši direktorja pred koncem mandata le, če to sam zahteva, če nastane kateri od razlogov, zaradi katerih v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, preneha delovno razmerje direktorju po samem zakonu, če direktor pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi akti STA ali ne izvršuje odločitev nadzornega sveta ali ravna v nasprotju z njimi, če direktor s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA in če več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje, določenih v tem zakonu. Direktor je torej lahko predčasno razrešen le zaradi osebnih ali krivdnih razlogov. .

K 17. členu

Ta člen ureja pristojnosti in pooblastila direktorja. Direktor vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost ter zastopa in predstavlja družbo neomejeno, razen v primeru najemanja kreditov in sklepanja pogodb o investicijah, katerih vrednost presega pet odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta, ko mora direktor pridobiti soglasje nadzornega sveta, kar predstavlja še dodatno zaščito javnega interesa pri delu STA.

Pomembna pristojnost direktorja je imenovanje in razrešitev odgovornega urednika STA. Direktor imenuje odgovornega urednika na podlagi izvedenega javnega razpisa in po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva. Če namerava direktor imenovati za odgovornega urednika kandidata, ki ni dobil predhodnega pozitivnega mnenja večine članov uredništva, mora imenovanje takega kandidata predlagati nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata, izmed kandidatov prijavljenih na javni razpis, za odgovornega urednika.

Za direktorja je, tako kot za člane nadzornega sveta, določena smiselna uporaba določb o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

Direktor je zadolžen tudi za vodenje socialnega dialoga s predstavniki reprezentativnih sindikatov STA ter sklepa posebno kolektivno pogodbo STA in je v imenu STA eden od

podpisnikov kolektivne pogodbe za poklicne novinarje na strani delodajalcev.

K 18. členu

Ta člen ureja uredništvo. Prvi odstavek določa sestavo uredništva, pri čemer skuša zajeti čim širši krog sodelavcev STA. Uredništvo STA sestavljajo odgovorni urednik, uredniki področnih uredništev in drugi uredniki, redno zaposleni novinarji in novinarji, ki s STA pogodbeno sodelujejo, v skladu z aktom o ustanovitvi in pravilnikom uredništva STA pa lahko tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci. Uredništvo vodi in predstavlja odgovorni urednik. Pomembna je določba tretjega odstavka, ki ureja načelo novinarske avtonomije. Po tej določbi so člani uredništva in drugi avtorji prispevkov oz. programski sodelavci, v okviru vsebinske zasnove STA in v skladu z določbami tega zakona, zakona, ki ureja področje medijev in akta o ustanovitvi STA, pri svojem delu neodvisni in samostojni.

Četrty odstavek določa, da je STA dolžna uredništvu zagotavljati materialne in kadrovske pogoje za nemoteno delovanje in izvajanje vsebinske zasnove v skladu z letnim poslovnim načrtom STA in tem zakonom.

Pravila zagotavljanja in izvajanja uredniške neodvisnosti se določijo z dogovorom o uredniški neodvisnosti med direktorjem in uredništvom STA po predhodnem soglasju nadzornega sveta. Z dogovorom o uredniški neodvisnosti se uredi postopek razreševanja nesoglasij med direktorjem, nadzornim svetom in uredništvom oziroma odgovornim urednikom, postopek razreševanja nesoglasij znotraj uredništva ter določi vpliv uredništva ter način njegovega izvajanja na vse zanj pomembne kadrovske, strateške in organizacijske odločitve direktorja in nadzornega sveta.

K 19. členu

Ta člen ureja funkcijo odgovornega urednika. Direktor imenuje in razrešuje odgovornega urednika, s čimer izpolnjuje svoja upravljavska oz. poslovodna upravičenja. Odgovornega urednika imenuje direktor na podlagi izvedenega javnega razpisa in po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva. Vendar gre zakon še dalje in zagotavlja pravico uredništva, da kadar večina članov uredništva nasprotuje imenovanju določenega kandidata za odgovornega urednika, direktor te osebe ne sme imenovati za odgovornega urednika. Če namerava direktor imenovati za odgovornega urednika kandidata, ki ni dobil pozitivnega mnenja večine članov uredništva, mora imenovanje takega kandidata predlagati nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata, izmed kandidatov prijavljenih na javni razpis, za odgovornega urednika. S tem se zagotavlja zakonsko določen vpliv na imenovanje odgovornega urednika s strani članov uredništva, saj bodo le-ti morali na koncu sodelovati z njim.

Zaradi izrednega pomena, ki ga ima položaj odgovornega urednika pri opravljanju dejavnosti STA, smo za imenovanje odgovornega urednika določili zahtevne pogoje glede izobrazbe in delovnih izkušenj z namenom, da bo odgovorni urednik opravljal svoje delo kvalitetno in v skladu s profesionalnimi standardi. Odgovorni urednik mora tako imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot novinar ali urednik ter mora obvladati vsaj en svetovni jezik na višji ravni. Njegov mandat traja štiri leta.

Urednike področnih uredništev in druge urednike po predhodnem mnenju uredništva imenuje in razrešuje odgovorni urednik. Njihov mandat je vezan na mandat odgovornega urednika.

K 20. členu

V tem členu so urejeni viri financiranja STA. STA se financira iz sredstev državnega proračuna na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem (Republiko Slovenijo) in STA, z opravljanjem tržnih dejavnosti, s sredstvi iz naslova sponzoriranja in donatorstva ter iz drugih virov skladno z zakonom in aktom o ustanovitvi. Znesek nadomestila, ki ga letno prejme STA na podlagi pogodbe za opravljanje javne službe, ne sme presežati skupnih stroškov iz naslova opravljanja javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

Pri tem pa je še posebej poudarjeno, da kolikor znesek nadomestila, ki ga prejme STA na podlagi pogodbe, presega skupne stroške iz naslova opravljanja javne službe iz preteklega leta (prekomerno nadomestilo) in presežek ne znaša več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese v naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno obdobje. V primeru, da znesek prekomernega nadomestila presega več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila se mora presežek nad desetimi odstotki vrniti v državni proračun.

Na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka tega člena se iz državnega proračuna financirajo samo dejavnosti javne službe, kakor so opredeljene v 4. členu tega zakona.

Ta določba je ključna zaradi pravil Evropske Unije o preglednosti poslovanja in o državnih pomočeh.

V šestem odstavku je določeno, da se presežek prihodkov nad odhodki, pridobljen iz opravljanja tržnih dejavnosti, in je izkazan po pokritju primanjkljajev prihodkov iz javne službe lahko STA uporabi za opravljanje in razvoj javne službe in za širitev ali razvoj tržnih dejavnosti. O uporabi presežka prihodkov nad odhodki iz prejšnjega odstavka tega člena odloča nadzorni svet na predlog direktorja.

K 21. členu

V zvezi z delovanjem in poslovanjem STA mora biti vsako leto izvedena revizija, ki jo opravi pooblaščen revizor oziroma revizijska družba, in na podlagi katere se ugotovi smotrnost in pravilnost poslovanja. Vsako leto mora biti opravljena tudi notranja revizija poslovanja glede delovanja in poslovanja STA.

S splošnim aktom STA se določijo ukrepi in sistem notranjega nadzora poslovanja in upravljanja družbe.

K 22. členu

STA mora letno posredovati letno poslovno poročilo in revizijsko poročilo o smotnosti in pravilnosti poslovanja iz prvega odstavka 21. člena Državnemu zboru v obravnavo.

K 23. členu

Ta člen določa, da Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana, ki je ustanovljena z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006, nadaljuje svoje delo v skladu s tem zakonom. Naloga nadzornega sveta STA je, da uskladi Akt o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana s tem zakonom najpozneje v 120 dneh po konstituiranju nadzornega sveta. Do uskladitve se uporablja Akt o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana, v kolikor ni v nasprotju s tem zakonom. STA mora uskladiti tudi druge svoje (notranje) akte s tem zakonom in novim aktom o ustanovitvi, najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi novega akta o ustanovitvi.

K 24. členu

V prvem odstavku tega člena je določen rok za konstituiranje nadzornega sveta STA v skladu z določbami tega zakona. Člani nadzornega sveta morajo biti izvoljeni najkasneje v 90 dneh po uveljavitvi tega zakona. Konstitutivno sejo nadzornega sveta skliče direktor oziroma oseba, ki ga nadomešča najpozneje v 15 dneh po tem, ko je obveščen, da so bili izvoljeni vsaj trije člani. Nadzorni svet na konstitutivni seji izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta.

Članom nadzornega sveta začne teči mandat z dnem konstituiranja nadzornega sveta.

K 25. členu

Prvi odstavek tega člena določa, da traja mandat sedanjega direktorja STA do imenovanja novega direktorja po določbah tega zakona. Postopek imenovanja novega direktorja po tem zakonu se začne najkasneje v 30 dneh po konstituiranju nadzornega sveta.

Odgovorni urednik nadaljuje z delom do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

Uredniki področnih uredništev in drugi uredniki nadaljujejo z delom do izteka mandata za katerega so bili imenovani, vendar najdlje do izteka mandata odgovornega urednika iz prejšnjega odstavka tega člena.

K 26. členu

STA je gospodarska družba, ustanovljena z namenom zagotavljanja javne službe v skladu s tem zakonom. V skladu z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS št. 117/06, 56/08, 76/08, 05/09, 96/09 in 43/10) se pravne osebe, ustanovljene za opravljanje nepridobitne dejavnosti uvrščajo v 9. člen navedenega zakona, in so obdavčene le za pridobitni del dejavnosti.

K 27. členu

Prva revizija poslovanja STA se v skladu s prvim in drugim odstavkom 22. člena tega zakona opravi za leto 2011.

K 28. členu

Ta člen določa, da se do sklenitve Kolektivne pogodbe STA, ki bo kot kolektivna pogodba ožje ravni med drugim posebej uredila tudi novinarska poklicna razmerja, uporablja Kolektivna pogodba za poklicne novinarje ter interni akti STA.

Ob uveljavitvi tega zakona zaposleni na STA ostanejo na delovnih mestih, na katerih so bili na dan uveljavitve tega zakona, njihove pogodbe o zaposlitvi pa ostanejo v veljavi.

K 29. členu

Zakon ima standardni petnajstdnevni vakacijski rok (vacatio legis).

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

(prepis določb veljavnega zakona, ki se s predlogom spreminjajo)

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM

OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

(navedba argumentov in posledic, ki v konkretnem primeru narekujejo predlaganje

nujnega ali skrajšanega postopka,
razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se v skladu s
169.člen Poslovnika Državnega zbora obravnava po nujnem postopku)

VI. PRILOGE

- osnutek Akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana:

Osnutek Akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

Na podlagi 523. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09- uradno prečiščeno besedilo) in drugega odstavka 24. člena Zakona o STA (...) je nadzorni svet STA dne ___ sprejel

Akt o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(ustanovitev)

(1) Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: STA), ustanovljena z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006 (Vlada RS, številka: 47601-14/2006/4), nadaljuje z delom kot družba z omejeno odgovornostjo, družba z enim družbenikom, na podlagi Zakona o STA (___), Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09- uradno prečiščeno besedilo) in tem aktom.

(2) STA je ustanovljena za nedoločen čas.

(3) Osnovni kapital družbe znaša 46.466,00 EUR. Celoten kapital tvori en poslovni delež.

(4) STA je subjekt vpisa v sodnem registru Okrožnega sodišča v Ljubljani z matično številko 5488745000.

2. člen

(ustanovitelj)

(1) Ednini ustanovitelj in družbenik STA je Republika Slovenija.

(2) Ustanovitelj je dolžan zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost STA ter primerno financiranje za celovito in nemoteno izvajanje javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

3. člen (poslanstvo STA)

(1) STA je ustanovljena z namenom zagotavljanja javne službe stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti v Republiki Sloveniji, Slovencev po svetu in slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah v slovenskem jeziku ter o dogajanju v Republiki Sloveniji za potrebe medijev in javnosti v Republiki Sloveniji in zunaj meja Republike Slovenije v angleškem jeziku v skladu z Zakonom o STA, tem aktom in zakonom, ki ureja področje medijev.

(2) STA je izdajatelj medija v skladu z zakonom, ki ureja področje medijev.

(3) STA deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarsko-agencijskega obveščanja. STA ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov in pogledov, ki bi lahko vplivali na točnost, objektivnost ali verodostojnost njenih informacij. STA ne sme, dejansko ali pravno, postati odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine.

(4) Dejavnost STA temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij in odprtosti za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine ter zagotavljanju avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi.

4. člen (firma in sedež)

(1) Firma družbe je: Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana.

(2) Skrajšanja firma družbe je: STA d.o.o. Ljubljana.

(3) Sedež družbe je v Ljubljani.

(4) Poslovni naslov družbe je: Tivolska cesta 50.

(5) Sprememba poslovnega naslova družbe ne pomeni spremembe akta o ustanovitvi.

5. člen (žig)

(1) STA pri svojem poslovanju uporablja enobarven žig okrogle oblike s premerom 35mm, obrobljen z dvema koncentričnima krogoma, zunanji krog je odebeljen. V sredini žiga je napis "sta" in naslednje besedilo v koncentričnih krogih: "Slovenska tiskovna agencija", zrcalno pa je zapisano "Slovenian Press Agency".

(2) STA lahko uporablja tudi manjši, enobarven, pravokotni žig dimenzije 30 mm krat 10 mm, z napisom "sta, Slovenska tiskovna agencija". Ta žig se uporablja za računovodske zadeve.

(3) Direktor lahko z internim splošnim aktom podrobneje uredi vsa navodila v zvezi z

uporabo posameznega žiga STA.

II. ZASTOPANJE IN ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI

6. člen (zastopanje STA)

(1) STA zastopa direktor oziroma direktorica (v nadaljnjem besedilu: direktor).

(2) Direktor se je pri sklepanju pravnih poslov dolžan držati omejitev, določenih v Zakonu o STA in tem aktu.

7. člen (zastopanje ob odsotnosti direktorja)

(1) Ob odsotnosti direktorja ga nadomešča eden izmed vodstvenih delavcev, ki ga s pisnim pooblastilom določi direktor. K pooblastilu, ki velja več kot 60 dni mora dati soglasje nadzorni svet STA.

(2) Če pooblastila iz prejšnjega odstavka tega člena iz kateregakoli razloga ne more izdati direktor, ga izda predsednik nadzornega sveta.

8. člen (odgovornost za obveznosti)

(1) STA nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun, skladno z zakonom in s tem aktom.

(2) STA odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

III. DEJAVNOST STA

9. člen (temeljni opis dejavnosti STA)

(1) Glavna dejavnost STA je zagotavljanje javne službe v obsegu in na način določen z Zakonom o STA.

(2) STA poleg javne službe opravlja tudi tržne dejavnosti. Tržne dejavnosti STA so:

- trženje razširjenih novinarskih vsebin, zlasti zbirnih novic, tematskih in analitičnih novinarskih besedil, biografij, intervjujev, kronologij;
- trženje oglaševalskega prostora v tistem delu portala, ki ne sodi v javno službo;
- ustvarjanje in posredovanje vsebin za posamezne ciljne javnosti;
- ustvarjanje in posredovanje specializiranih servisov;
- tržne storitve, vključno s tržnimi interaktivnimi vsebinami in storitvami;
- organizacija javnih dogodkov;
- zagotavljanje posredovanja originalnih tekstovnih sporočil STA (O-STA);
- tehnične storitve, ki niso sestavni del javne službe;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu;

- tržne postproduksijske dejavnosti;
- komercialno razpolaganje z arhivskim gradivom;
- oddajanje produkcijskih zmogljivosti;
- strokovna izobraževanja, razen za potrebe STA.

(3) STA samostojno opravlja svoje dejavnosti, skladno z Zakonom o STA in tem aktom.

10. člen

(dejavnosti, ki so vpisane v sodni register)

Dejavnosti, ki jih STA v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) vpiše v sodni register, so:

- J/58.110 Izdajanje knjig;
- J/58.130 Izdajanje časopisov;
- J/58.140 Izdajanje revij in druge periodike;
- J/58.190 Drugo založništvo;
- J/59.110 Produkcija filmov, video filmov, televizijskih oddaj;
- J/59.120 Post produkcijske dejavnosti pri izdelavi filmov, video filmov, televizijskih oddaj;
- J/59.200 Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij;
- J/63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti;
- J/63.120 Obratovanje spletnih portalov;
- J/63.910 Dejavnosti tiskovnih agencij;
- J/63.990 Drugo informiranje;
- L/68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin;
- M/70.210 Dejavnost stikov z javnostjo;
- M/70.220 Drugo podjetniško in poslovno svetovanje;
- M/73.120 Posredovanje oglaševalskega prostora;
- M/73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja;
- M/74.100 Oblikovanje, aranžerstvo, dekoraterstvo;
- M/74.200 Fotografska dejavnost;
- M/74.300 Prevajanje in tolmačenje;
- M/74.900 Drugje nerazvrščene strokovne in tehnične dejavnosti;
- N/82.110 Nudenje celovitih pisarniških storitev;
- N/82.190 Fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti;
- N/82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj;
- O/84.110 Splošna dejavnost javne uprave;
- O/84.120 Urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti
- O/84.130 Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje;
- P/85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje;
- R/91.012 Dejavnost arhivov.

IV. NOTRANJA ORGANIZACIJA

11. člen

(notranja organizacija)

Notranjo organizacijo STA določa splošni akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

V. ORGANI

12. člen

(organa upravljanja in nadzora STA)

Organa upravljanja in nadzora sta:

- direktor in
- nadzorni svet.

1. NADZORNI SVET

13. člen

(število in mandat članov nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet ima pet članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: član). Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta, z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(2) Člani nadzornega sveta po izteku mandata opravljajo naloge, ki so nujno potrebne za nemoteno in tekoče poslovanje in delovanje STA, dokler v skladu z Zakonom o STA ni konstituiran nov nadzorni svet.

14. člen

(konstituiranje nadzornega sveta)

(1) Konstitutivno sejo nadzornega sveta skliče direktor oziroma oseba, ki ga nadomešča najpozneje v 15 dneh po tem, ko je obveščen, da so bili izvoljeni vsaj trije člani. Konstitutivno sejo vodi najstarejši član nadzornega sveta.

(2) Nadzorni svet na konstitutivni seji izmed svojih članov izvoli predsednika oziroma predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in namestnika oziroma namestnico predsednika nadzornega sveta (v nadaljnjem besedilu: namestnik). Predsednik oziroma namestnik je izvoljen, če zanj glasuje večina vseh članov nadzornega sveta.

(3) Članom nadzornega sveta začne teči mandat z dnem konstituiranja nadzornega sveta.

15. člen

(izvolitev članov nadzornega sveta)

(1) Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) izvoli štiri člane nadzornega sveta, in sicer enega člana izmed strokovnjakov za medije, enega člana izmed ekonomsko-finančnih strokovnjakov, enega člana izmed pravnih strokovnjakov ter enega člana izmed strokovnjakov za informatiko.

(2) Enega člana nadzornega sveta izvoli svet delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(3) Vlada najmanj šest mesecev pred iztekom mandata članov nadzornega sveta iz prvega odstavka tega člena objavi javni poziv. V javnem pozivu se določijo pogoji za izvolitev članov nadzornega sveta, ter rok za prijavo na javni poziv, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od objave javnega poziva. Vlada izmed vseh prispelih vlog izloči prepozne in nepopolne vloge, izmed preostalih vlog pa najkasneje v 15 dneh po preteku

roka za prijavo na javni poziv državnemu zboru pošlje predlog kandidatov za člane nadzornega sveta.

(4) Državni zbor izvoli člane nadzornega sveta iz prvega odstavka tega člena z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. Državni zbor glasuje o vsakem kandidatu posebej.

16. člen

(pogoji za člana nadzornega sveta)

(1) Člani nadzornega sveta morajo imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih ali pet let upravljavskih izkušenj na področjih, ki zagotavljajo ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje funkcije nadzora STA.

(2) Člani nadzornega sveta morajo imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(3) Član nadzornega sveta ne more biti:

- oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke;
- predsednik republike, predsednik Vlade, poslanec v državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar Vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v institucijah in organih Evropske unije;
- generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe, načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave;
- oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije;
- oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi;
- oseba, zaposlena na STA, razen predstavnika zaposlenih iz tretjega odstavka 12. člena Zakona o STA;
- oseba, ki je član organa vodenja, upravljanja ali nadzora ali je v delovnem razmerju oziroma pogodbeno sodeluje s podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov;
- oseba, ki je ožji družinski član oseb, ki sestavljajo organe vodenja, upravljanja ali nadzora podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov.

(4) Ožji družinski član iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je zakonec ali oseba, s katero živi oseba iz osme alineje prejšnjega odstavka v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti, njen otrok, vnuk in starš ter druga oseba, ki živi z njo v skupnem gospodinjstvu.

17. člen

(pristojnosti nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet:

- skrbi, da STA deluje skladno z namenom, zaradi katerega je bila ustanovljena;
- na predlog direktorja sprejema letni poslovni načrt;

- potrjuje letno poslovno poročilo družbe;
- nadzoruje zakonitost dela in poslovanja družbe;
- lahko od direktorja zahteva kakršne koli informacije, potrebne za izvajanje nadzora;
- daje soglasje k aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest;
- daje mnenja o drugih splošnih aktih družbe;
- sprejema akt o ustanovitvi in njegove spremembe;
- na predlog direktorja sprejema splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva;
- na predlog direktorja odloča o uporabi presežka prihodkov nad odhodki;
- na predlog direktorja odloča o imenovanju pooblaščenega revizorja oziroma revizijske družbe v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje;
- opozarja na neustreznost finančnega poslovanja ter predlaga ukrepe za izboljšanje dela;
- odloča o omejitvah v zvezi s pooblastili direktorja in drugih oseb družbe glede zastopanja družbe;
- na predlog direktorja določa ceno storitev, ki niso del javne službe;
- odloča o imenovanju direktorja na podlagi javnega razpisa;
- odloča o razrešitvi direktorja v skladu z določbo petega odstavka 16. člena Zakona o STA;
- v primeru, ki ga določa Zakon o STA, imenuje odgovornega urednika oziroma odgovorno urednico (v nadaljnjem besedilu: odgovorni urednik);
- sprejema svoj poslovnik;
- daje soglasje k vsebinski zasnovi in njenim spremembam ter dopolnitvam;
- daje soglasje k najemanju kreditov in sklepanju pogodb o investicijah, katerih vrednost presega pet odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta;
- odloča o drugih vprašanjih in opravlja druge naloge, določene v zakonu ali tem aktu.

(2) Nadzorni svet oziroma osebe, ki jih nadzorni svet pooblasti, lahko pregledujejo in preverjajo poslovne knjige in dokumentacijo STA, njeno blagajno, shranjene vrednostne papirje in zaloge blaga.

(3) Če ugotovi nepravilnosti pri delovanju STA, naloži direktorju, da jih odpravi. Nadzorni svet ima pravico in dolžnost, da ob ugotovljenih nepravilnostih predlaga pristojnim organom ukrepe iz njihove pristojnosti.

(4) Direktor mora nadzornemu svetu na njegovo zahtevo predložiti poročilo o opravljanju nalog v zvezi z zadevami iz svoje pristojnosti.

18. člen

(sklic in odločanje nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet se mora sestati vsaj enkrat na četrletje.

(2) Seje nadzornega sveta sklicuje predsednik nadzornega sveta, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

(3) Nadzorni svet je sklepčen, če so na njem prisotni vsaj trije člani. Odločitve sprejema z večino glasov vseh svojih članov. Član nadzornega sveta, ki je upravičeno odsoten s seje, lahko glasuje tudi pisno, po pošti.

(4) Delo nadzornega sveta vodi predsednik ali njegov namestnik v skladu s poslovníkom nadzornega sveta.

(5) Član nadzornega sveta ima pravico izraziti ločeno mnenje, če se s kako odločitvijo ne strinja. Njegovo mnenje se zapiše v zapisnik.

(6) Predsednik nadzornega sveta podpisuje vse pogodbe, sklepe in druge dokumente, ki sodijo v pristojnost nadzornega sveta.

(7) Direktor mora biti na zahtevo nadzornega sveta navzoč na sejah oziroma mora svojo odsotnost pisno opravičiti. Prav tako morajo biti navzoči tisti vodilni in vodstveni delavci, ki lahko ob določeni problematiki posredujejo nujne informacije ali nasvete.

(8) Na seje nadzornega sveta je stalno vabljen predstavnik sveta delavcev STA, ki prejema vsa gradiva za seje ter ima na sejah pravico do predstavitve mnenja sveta delavcev o obravnavanih gradivih.

(9) Način dela nadzorni svet podrobneje opredeli s poslovnikom. Nadzorni svet najpozneje v 60 dneh po konstitutivni seji sprejme svoj poslovnik.

19. člen

(pravice in odgovornosti članov nadzornega sveta)

(1) Člani nadzornega sveta so pri svojem delu samostojni in neodvisni. Član nadzornega sveta pri svojem delu ni vezan na mnenje ali navodila tistih, ki so ga izvolili, temveč prevzame polno osebno odgovornost za opravljanje funkcije. Vsi člani nadzornega sveta imajo enake pravice in obveznosti ne glede na to, kdo jih je izvolil.

(2) Za člane nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Člani nadzornega sveta so upravičeni do sejin in povračila drugih stroškov v skladu s predpisom, ki ga izda vlada na predlog ministra, pristojnega za finance.

20. člen

(predčasna razrešitev člana nadzornega sveta)

(1) Član nadzornega sveta je lahko razrešen pred koncem mandata:

- če to sam zahteva, s pisno odstopno izjavo;
- če iz katerega koli razloga ne more opravljati svoje dolžnosti;
- če ni bil navzoč na sejah nadzornega sveta v obdobju šestih mesecev;
- če je v kandidaturi navedel neresnične podatke;
- če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- če več ne izpolnjuje pogojev za člana nadzornega sveta, določenih v 12. členu Zakona o STA;
- če s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena nadzorni svet predlaga subjektu, ki je takega člana izvolil, da ga razreši in izvoli novega člana nadzornega sveta. Do sprejetja odločitve o razrešitvi član nadzornega sveta, katerega odpoklic je nadzorni svet predlagal, nima glasovalne pravice.

(3) Nov član nadzornega sveta se izvoli po postopku, ki je predviden za izvolitev člana nadzornega sveta, ki je bil razrešen pred koncem mandata. Nov član se izvoli za preostanek časa, za katerega je bil izvoljen član, ki je bil razrešen. V primeru, da bi se novemu članu mandat končal prej kakor v šestih mesecih, se novega člana ne izvoli.

2. DIREKTOR

21. člen (splošno)

(1) Direktor zastopa in predstavlja družbo, vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost ter je odgovoren za zakonitost dela.

(2) V primeru najemanja kreditov in sklepanja pogodb o investicijah, katerih vrednost presega pet odstotkov vseh letnih prihodkov STA iz preteklega leta, mora direktor pridobiti soglasje nadzornega sveta.

22. člen (imenovanje direktorja)

(1) Direktorja na podlagi izvedenega javnega razpisa imenuje nadzorni svet za dobo petih let.

(2) Javni razpis za direktorja oblikuje in objavi nadzorni svet najmanj 90 dni pred potekom mandata direktorju. Rok za vlaganje prijav na javni razpis ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od dneva objave javnega razpisa.

(3) Sklep o imenovanju direktorja in obvestilo neizbranim kandidatom posreduje nadzorni svet.

(4) Na podlagi sklepa o imenovanju direktorja sklene predsednik nadzornega sveta z izbranim kandidatom pogodbo o zaposlitvi.

23. člen (pogoji za imenovanje direktorja)

(1) Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, ima vsaj deset let delovnih izkušenj v medijih ali z mediji, od tega vsaj pet let vodstvenih izkušenj in obvlada vsaj en svetovni jezik na višji ravni.

(2) Direktor mora imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(3) Za direktorja ne more biti imenovana oseba iz 1. do vključno 5. alinee sedmega odstavka 12. člena Zakona o STA.

24. člen (pristojnost in odgovornost direktorja)

(1) Direktor opravlja svojo funkcijo poklicno in s polnim delovnim časom.

(2) Direktor zagotavlja, da družba posluje v skladu z zakonom, tem aktom in splošnimi akti družbe.

(3) Direktor:

- organizira in vodi delo ter poslovanje STA;
- pripravi predlog letnega poslovnega načrta in ga posreduje v sprejem nadzornemu svetu;
- pripravi letno poslovno poročilo STA in ga posreduje v potrditev nadzornemu svetu;
- pripravi in predlaga nadzornemu svetu v sprejem splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva STA;
- predlaga nadzornemu svetu imenovanje pooblaščenega revizorja oziroma revizijske družbe v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje;
- v soglasju z nadzornim svetom sprejme akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest;
- podpisuje akte, listine in druge dokumente ter sklepa pogodbe, ki se nanašajo na poslovanje družbe;
- sprejema druge splošne akte družbe, ki so v njegovi pristojnosti;
- pripravlja strokovne podlage za opravljanje nalog nadzornega sveta ter izpolnjuje usmeritve in sklepe nadzornega sveta;
- na zahtevo nadzornega sveta predloži poročilo o opravljanju nalog iz svoje pristojnosti;
- v soglasju z nadzornim svetom in po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva sprejme vsebinsko zasnovo in njene spremembe ter dopolnitve;
- imenuje in razrešuje odgovornega urednika v skladu z Zakonom o STA;
- sklepa pogodbe o zaposlitvi in odloča o drugih vprašanjih, povezanih z delovnimi razmerji in kadrovskimi vprašanji;
- odloča o disciplinski in odškodninski odgovornosti zaposlenih v družbi;
- vodi socialni dialog s predstavniki reprezentativnih sindikatov STA ter sklepa posebno kolektivno pogodbo STA in je v imenu STA eden od podpisnikov Kolektivne pogodbe za poklicne novinarje na strani delodajalcev;
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom, tem aktom in drugimi splošni akti družbe.

(4) Za direktorja se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

25. člen

(predčasna razrešitev direktorja)

(1) Nadzorni svet lahko predčasno razreši direktorja:

- če to sam zahteva, s pisno odstopno izjavo;
- če pride do kateregakoli razloga, zaradi katerega v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, preneha delovno razmerje direktorju po samem zakonu;
- če direktor pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi akti STA ali ne izvršuje odločitev nadzornega sveta ali ravna v nasprotju z njimi;
- če direktor s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA;
- če več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje, določenih v Zakonu o STA.

(2) Ob odločanju o razrešitvi direktorja proti njegovi volji mora nadzorni svet pred sprejetjem sklepa o razrešitvi seznaniti direktorja z razlogi za razrešitev in mu dati možnost za zagovor.

(3) Postopek za razrešitev, če ni podanega predloga direktorja, začne nadzorni svet na pobudo najmanj dveh članov nadzornega sveta.

(4) Proti sklepu o razrešitvi ima direktor pravico zahtevati sodno varstvo pred pristojnim

sodiščem.

(5) V primeru predčasne razrešitve direktorja nadzorni svet za čas do imenovanja novega direktorja imenuje vršilca dolžnosti direktorja. Ta mora izpolnjevati pogoje, določene za imenovanje direktorja v Zakonu o STA in tem aktu, in je lahko imenovan največ za šest mesecev. Imenovanje vršilca dolžnosti direktorja lahko nadzorni svet izvede brez javnega razpisa.

V. UREDNIŠTVO

26. člen

(sestava uredništva)

(1) Uredništvo STA sestavljajo odgovorni urednik, uredniki področnih uredništev in drugi uredniki, redno zaposleni novinarji in novinarji, ki s STA pogodbeno sodelujejo, v skladu s tem aktom in pravilnikom uredništva STA pa lahko tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci.

(2) Uredništvo vodi in predstavlja odgovorni urednik.

27. člen

(uredniška neodvisnost)

(1) Novinarjem in urednikom se ne sme odpovedati delovnega razmerja, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njihovega položaja zaradi izražanja stališč, ki so skladna z vsebinsko zasnovo ter kodeksom novinarske etike ali zaradi odklonitve objave informacije ali mnenja, s katerim bi kršili vsebinsko zasnovo in kodeks novinarske etike.

(2) Člani uredništva in drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci so v okviru vsebinske zasnove STA in v skladu z določili Zakona o STA, zakona, ki ureja področje medijev in tega akta pri svojem delu neodvisni in samostojni.

(3) STA je dolžna zagotavljati uredništvu materialne in kadrovske pogoje za nemoteno delovanje in izvajanje vsebinske zasnove v skladu z letnim poslovnim načrtom, Zakonom o STA in tem aktom.

(4) Pravila zagotavljanja in izvajanja uredniške neodvisnosti se določijo z dogovorom o uredniški neodvisnosti med direktorjem in uredništvom STA po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

(5) Z dogovorom o uredniški neodvisnosti se uredi postopek razreševanja nesoglasij med direktorjem, nadzornim svetom in uredništvom oziroma odgovornim urednikom, postopek razreševanja nesoglasij znotraj uredništva ter določi vpliv uredništva ter način njegovega izvajanja na vse zanj pomembne kadrovske, strateške in organizacijske odločitve direktorja in nadzornega sveta.

(6) Člani uredništva z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov uredništva sprejmejo Pravilnik uredništva STA, s katerim se podrobneje uredi način delovanja uredništva.

28. člen

(področna uredništva)

(1) V uredništvu se zaradi zagotavljanja večje kvalitete dela lahko organizirajo posamezna področna uredništva, ki jih vodi urednik oziroma urednica področnega uredništva (v nadaljnjem besedilu: urednik področnega uredništva).

(2) V aktu o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest se določi, katera področna uredništva se organizirajo znotraj uredništva in podroben opis del in nalog urednika področnega uredništva ter drugih urednikov.

(3) Urednike področnih uredništev in druge urednike po predhodnem mnenju uredništva imenuje in razrešuje odgovorni urednik. Njihov mandat je vezan na mandat odgovornega urednika.

(4) Delo med področnimi uredništvi in uredniki koordinira odgovorni urednik. V primeru spora glede vsebinskih prioritete sprejme dokončno odločitev odgovorni urednik.

29. člen

(imenovanje odgovornega urednika)

(1) Odgovornega urednika imenuje direktor na podlagi izvedenega javnega razpisa in po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva.

(2) Javni razpis za odgovornega urednika oblikuje in objavi direktor najmanj 90 dni pred potekom mandata odgovornega urednika. Rok za vlaganje prijav na javni razpis ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od dneva objave javnega razpisa.

(3) Direktor se mora pred imenovanjem odgovornega urednika posvetovati o kandidatih za odgovornega urednika s člani uredništva. Če direktor ne pridobi pozitivnega mnenja večine članov uredništva, predlaga imenovanje takega kandidata nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata, izmed kandidatov prijavljenih na javni razpis, za odgovornega urednika.

(4) Sklep o imenovanju odgovornega urednika in obvestilo neizbranim kandidatom, posreduje direktor oziroma nadzorni svet v primeru iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Odgovorni urednik mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot novinar ali urednik ter mora obvladati vsaj en svetovni jezik na višji ravni.

(6) Mandat odgovornega urednika je štiri leta.

(7) Za odgovornega urednika ne more biti imenovana oseba iz 1. do vključno 4. alinee sedmega odstavka 12. člena Zakona o STA.

30. člen

(naloge in odgovornosti odgovornega urednika)

(1) Odgovorni urednik:

- organizacijsko in operativno vodi uredništvo;

- po predhodnem mnenju uredništva imenuje urednike področnih uredništev in druge urednike;
- odgovarja za delo uredništva;
- v imenu in za račun STA odgovarja za objavljene vsebine;
- izvršuje nadzor nad izborom in organizacijo objavljenih vsebin;
- odgovarja za uresničevanje vsebinske zasnove;
- koordinira delo med področnimi uredništvii;
- opravlja druge naloge, določene z zakonom, tem aktom in drugimi splošni akti družbe.

(2) Podrobnejši opis del in nalog odgovornega urednika je opredeljen v aktu o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest.

(3) Odgovorni urednik je za svoje delo odgovoren direktorju.

(4) Odgovorni urednik odgovarja za vsako objavljeno informacijo v skladu z zakonom, ki ureja področje medijev.

(5) Odgovorni urednik mora pri svojem delu spoštovati novinarske standarde, Münchensko deklaracijo, novinarski kodeks ter pravila domačih in tujih novinarskih združenj.

31. člen

(predčasna razrešitev odgovornega urednika)

(1) Direktor lahko predčasno razreši odgovornega urednika:

- če to sam zahteva, s pisno odstopno izjavo;
- če je podan kateri izmed razlogov, na podlagi katerega je mogoče po predpisih o delovnih razmerjih odpovedati pogodbo o zaposlitvi;
- če je podan razlog nesposobnosti po predpisih o delovnih razmerjih;
- če pri svojem delu ne ravna po zakonu in tem aktu, ne uresničuje nalog, ki mu jih je določil direktor, oziroma ne uresničuje sklepov direktorja ali nadzornega sveta ali ravna v nasprotju z njimi;
- če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči STA večjo škodo, zanemarja ali malomarno opravlja svoje naloge, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti STA;
- če več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje, določenih v Zakonu o STA in tem aktu.

(2) Postopek za razrešitev odgovornega urednika začne direktor. Ob odločanju o razrešitvi odgovornega urednika proti njegovi volji mora direktor pred sprejetjem sklepa o razrešitvi z razlogi za razrešitev seznaniti uredništvo, ki ima pravico podati svoje mnenje in odgovornemu uredniku dati možnost za zagovor.

(3) Odgovorni urednik ima pravico zahtevati sodno varstvo pred pristojnim sodiščem proti sklepu o razrešitvi.

(4) V primeru predčasne razrešitve odgovornega urednika direktor za čas do imenovanja novega odgovornega urednika imenuje vršilca dolžnosti odgovornega urednika. Ta mora izpolnjevati pogoje, določene za imenovanje odgovornega urednika v Zakonu o STA in tem aktu, in je lahko imenovan največ za šest mesecev. Imenovanje vršilca dolžnosti odgovornega urednika lahko direktor izvede brez javnega razpisa ob smiselni uporabi drugega odstavka 19. člena Zakona o STA.

VI. DELOVANJE IN POSLOVANJE DRUŽBE

32. člen

(organizacija dela)

(1) Organizacija, sistemizacija in vrednotenje delovnih mest ter druga vprašanja, povezana z delovanjem družbe, se podrobneje uredijo z aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki ga sprejme direktor na podlagi soglasja nadzornega sveta.

(2) Direktor lahko sprejme tudi druge splošne akte, s katerimi uredi delovanje in poslovanje družbe.

(3) Delovna razmerja, plače in drugi prejemki zaposlenih se urejajo v skladu z zakonodajo s področja delovnih razmerij ter veljavnimi kolektivnimi pogodbami.

33. člen

(ločenost finančnega poslovanja javne službe in tržnih dejavnosti)

(1) STA zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov.

(2) Notranji računovodski izkazi za različne dejavnosti, to je dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti, morajo biti ločeni.

(3) Direktor pripravi v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti ter predpisi, ki jih določajo predpisi za delovanje in izvajanje javnih služb, splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi. Pravila iz prejšnjega stavka direktor pošlje v sprejem nadzornemu svetu.

(4) Direktor mora, kadar je to potrebno zaradi sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov, opraviti revizijo sprejetih pravil iz prejšnjega odstavka, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(5) Direktor mora vsaka štiri leta opraviti revizijo pravil iz tretjega odstavka tega člena, ter če ugotovi, da je to potrebno, pripraviti predlog spremenjenih pravil, in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(6) Vsi stroški in prihodki STA morajo biti pravilno dodeljeni ali razporejeni na podlagi uporabljenih pravil stroškovnega računovodstva.

(7) Računovodski izkazi morajo vsebovati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti.

(8) Sredstva iz državnega proračuna, pridobljena na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka 20. člena Zakona o STA, se lahko porabijo samo za opravljanje javne službe.

(9) STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti.

34. člen

(javnost dela)

Delovanje STA je javno in se uresničuje predvsem:

- preko obveznosti STA, da pravočasno in resnično obvešča javnost o opravljanju dejavnosti javne službe;
- z dolžnostjo STA, da uporabnike svojih storitev na primeren način obvešča o pogojih in načinih dostopa do storitev STA.

VII. NADZOR

35. člen

(revizija in notranji nadzor)

(1) V zvezi z delovanjem in poslovanjem STA mora biti vsako leto izvedena revizija, ki jo opravi pooblaščen revizor oziroma revizijska družba, in na podlagi katere se ugotovi smotrnost in pravilnost poslovanja.

(2) V zvezi z delovanjem in poslovanjem STA mora biti vsako leto opravljena notranja revizija poslovanja.

(3) S splošnim aktom STA se določijo ukrepi in sistem notranjega nadzora poslovanja in upravljanja družbe.

(4) Splošni akt iz prejšnjega odstavka tega člena sprejme direktor v skladu z zakonodajo, ki ureja javne finance.

36. člen

(poročanje)

STA pošlje letno poslovno poročilo in revizijsko poročilo o smotnosti in pravilnosti poslovanja iz prvega odstavka prejšnjega člena Državnemu zboru v obravnavo.

VIII. FINANCIRANJE

37. člen

(splošno)

(1) STA pridobiva sredstva:

- iz sredstev državnega proračuna na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem in STA;
- iz tržnih dejavnosti;
- iz sponzoriranja in donatorstva ter
- iz drugih virov skladno z zakonom in aktom o ustanovitvi.

(2) Znesek nadomestila, ki ga letno prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alineje prejšnjega odstavka za opravljanje javne službe, ne sme presegati skupnih stroškov iz naslova opravljanja javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

(3) Če znesek nadomestila, ki ga prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka tega člena, presega skupne stroške iz naslova opravljanja javne službe iz preteklega leta (v nadaljnjem besedilu: prekomerno nadomestilo) in presežek ne znaša več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese v naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno

obdobje.

(4) V primeru, ko znesek prekomernega nadomestila presega več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila se mora presežek nad desetimi odstotki vrniti v državni proračun.

(5) Na podlagi pogodbe iz prve alineje 1. odstavka tega člena se iz državnega proračuna financirajo samo dejavnosti javne službe, kakor so opredeljene v 4. členu Zakona o STA.

38. člen

(presežek prihodkov nad odhodki)

(1) Presežek prihodkov nad odhodki, pridobljen iz opravljanja tržnih dejavnosti, in je izkazan po pokritju primanjkljajev prihodkov iz javne službe lahko STA uporabi:

- za opravljanje in razvoj javne službe ali;
- za širitev ali razvoj tržnih dejavnosti.

(2) O uporabi presežka prihodkov nad odhodki iz prejšnjega odstavka tega člena odloča nadzorni svet na predlog direktorja.

39. člen

(zadolževanje)

STA se lahko zadolžuje le s predhodnim soglasjem v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

40. člen

(nadaljevanje dela STA)

Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana, ustanovljena z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006 (Vlada RS, številka: 47601-14/2006/4), nadaljuje z delom v skladu z Zakonom o STA (____) in tem aktom.

41. člen

(mandat direktorja, odgovornega urednika in drugih urednikov)

(1) Mandat direktorja STA traja do imenovanja novega direktorja v skladu z Zakonom o STA in tem aktom. Postopek imenovanja novega direktorja se začne najkasneje v 30 dneh po konstituiranju nadzornega sveta.

(2) Odgovorni urednik nadaljuje z delom do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

(3) Uredniki področnih uredništev in drugi uredniki nadaljujejo z delom do izteka mandata za katerega so bili imenovani, vendar najdlje do izteka mandata odgovornega urednika iz prejšnjega odstavka tega člena.

42. člen

(uskladitev splošnih aktov)

STA uskladi svoje akte z Zakonom o STA in tem aktom najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega akta.

43. člen

(vpis sprememb v sodni register)

Predlog za vpis sprememb v sodni register predloži direktor STA v 30 dneh od uveljavitve tega akta.

44. člen

(razveljavitev aktov)

Z dnem uveljavitve tega akta preneha veljati Akt o ustanovitvi družbe Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana z dne 27. 07. 2006 (Vlada RS, številka: 47601-14/2006/4).

45. člen

(začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.